

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveća«

God. II. - Broj 5.

Ljubljana,
29. januara
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon broj 2543 • Račun kod poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku

HRVOJE MACANOVIĆ (Zagreb II):

Prirodnije, braćo!

Sokolski sustav telovežbe dra. Miroslava Tyrša svestran je i potpun. Metodika, primena i praksa u našem sokolskom telovežbačkom radu morala bi biti isto tako svestrana i potpuna. Ali — još nije!

Ako to sami istaknemo, ako to mi Sokoli sami podvučemo, manje je bolno nego da nam to predbace drugi, zlobno ili ne. I znak je, da smo mi sami svesni svojih nedostataka i da analizirajući te manjkavosti nastojimo, srdačno i iskreno da ih uklonimo. I da smo na putu, po kojem će naša sokolska praksa postati isto onako svestrana, živa, potpuna i raznolika, kako to sam sustav traži i kako je to zamislio i pokazao Tyrš.

Soko kraljevine Jugoslavije velika je i moćna organizacija za odgoj Jugoslovena. Njemu, njegovim vodama, njegovim društvima, njegovim prednjacima — nama — povereno je da organiziramo i da povedemo potpuni odgoj Jugoslovena svih staleža, svih krajeva, svake dobe. I to svestrani i potpuni odgoj. Sokolska praksa, primena našeg sustava telovežbe, dakle, postaje važna i odgovorna funkcija. U narodnom i u državnom razvoju nastaje praznina, ako ta funkcija svestranog odgajanja ne bude uspešno vršena. I sve manjkavosti i svi nedostaci sokolske prakse, primene sokolskog sustava, postaću nedostaci i manjkavosti naroda. Odnosno: ako narod ili država budu hteli izbeći tim manjkavostima i tim nedostacima, predaće vršenje tih funkcija narodnog odgajanja drugim radnicima, drugoj organizaciji.

Ovaj kratki i samo površni pregled situacije dovoljno pokazuje važnost problema i opominje: primena, rad i vršenje funkcije Sokola kraljevine Jugoslavije ozbiljna je i odgovorna stvar, koja ne dozvoljava pogreška, propusta, manjkavosti i drugo.

Međimoli priznati i nama je povereno važno delo. Po našem sustavu našim radnicima poverena je telovežba u školama, naš duh i naše vežbe uvadaju se u vojski, našim članovima daju se mnoge olakšice i mnoge prednosti, druge organizacije osim naše nisu priznate. Sve to prikazuje naš odgovorni položaj i važnost našeg rada.

U našem listu mnogo se pisalo o tome, kako je zadaća Sokolstva telesna, duhovna i duševna odgoj naroda, odgoj demokratski i patriotski.

Glavno sredstvo tog odgoja je vežbanje i život u sokolanama. Vežbanje i sokolana! Bez toga nema Sokolstva. I tko sokoluje bez vežbe i mimo sokolane, taj sokoluje na posebnim egzotični način, daleko od onoga, što je htelo Tyrš i što hoćemo mi.

Telesni uzgoj je duga, sustavna i trajna akcija. Nije to nešto povremeno i nešto slučajnog, od prilike do prilike, kratkog roka. Telesni uzgoj sustavno traje od najranije mladosti do zrelosti (duševne i telesne) i ima svrhu da osigura potpuni razvoj čoveka. Da mu učvrsti zdravlje, organski otpor, da ga brani od bolesti, da mu razvije sve veštine i svu spretnost tela uz snagu i izdržljivost. Pogotovo i naročito one prirodne veštine (hodačnja, trčanje, penjanje, dizanje tereta, bacanje, obrana, plivanje...). Telesni uzgoj treba da razvije energiju i mu-

ževnost. I sve to, što telesni uzgoj daje čoveku, sve to treba da oplemeni uzvišena požrtvovnost nesebičnosti. Ljubav za celinu, za domovinu!

Telesni uzgoj je sustavna i trajna akcija, sintetička i svestrana.

I ne može se smatrati uspehom telesnog uzgoja, kad je netko snažan, lep i dobar, a nije srčan, spretn i zdrav. Kad je netko srčan i spretn i zdrav a nije plemenit (dobar), nije otporan bolestima (to nije isto što i biti zdrav) i nije ustrajan (i telesno i duševno!).

I među ekstremnim slučajevima: lepog i dobrog mišićavog čoveka bez muške energije, ustrajnosti i zdravlja i fizički savršeno izrađenog zločinca bez trunke dobrote, imamo čitav niz, bogatu skalu tipova. Sokolstvo hoće da odgoji čim više uravnoteženih i potpunih pojedinaca, koji su zdravi, otporni bolestima, snažni i ustrajni, lepi i muški srčani, spretni i vešti u kretanju, plemeniti i nesebično požrtvovni.

Naslov ovom napisu postavio sam radi očite i opće pogreške naše sokolske prakse, da upozorim na očiti i opći nedostatak: prirodnosti nam fal!

Naši su vežbači plemeniti i nesebični, zdravi i snažni, lepi i muški srčani, ali ipak nisu spretni, niti su vešti, a nisu ni toliko ustrajni i otporni bolestima, koliko bi trebalo.

O tome trebaće na drugom mestu da povedemo stručnu i kritički dokumentovanu raspravu. Ovde samo da naznačim neke karakteristične stvari:

U prvom redu otpor bolestima. Još uvek se u velikoj većini naših sokolana vežba u nehigijenskim prilikama, kod zatvorenih prozora, vežba se samo jedan deo bogatog sustava, i to proste vežbe i sprave. Znam jedno veliko društvo, koje poseduje krasno i lepo letno vežbalište, koje je mnogo novaca i truda uložilo da do tog vežbališta dođe. Ali je ipak ostalo sve po starom: i leti i za najlepšeg vremena vežbaju kategorije u dvorani, a vežbalište zeva prazninom. Čudan, ali isto tako i čest slučaj! I umesto da je po redak logičan i prirodan, umesto da se vežba u dvorani i zatvorenom prostoru samo onda, kad se ne može i kad je nemoguće na otvorenom, u prirodi, mi preterujemo vežbanje u dvoranama i skućujemo mogućnosti vežbanja. A vežbanjem u zatvorenom prostoru telo postaje osetljivo na promene, ne otvrdne i ne krepí se kao na otvorenom. Takvi vežbači vrlo lako se prehlade, lakše obolevaju i ne mogu se pohvaliti organskim otporom.

Druga manjkavost: nespretnost i neveste kretanje. Vežbanjem samo u dvorani, odnosno vežbanjem samo prostih vežaba i samo sprava, padaju naši prednjaci u ekstrem, koji ne može biti ni koristan, niti je svrha sokolske telovežbe. Proste vežbe su stilizovani estetski položaji i kretanje, stilizovani stavovi, koji analitički razvijaju telo vežbača, razvijaju smisao za lepo i za ritam. Vežbe na spravama upotpunjuju sve to osećajem ravnoteže, svesnim trzajem u pravi čas, vežbaju snagu i daju srčanost vežbaču. Ali i to su stilizovane veštačke vežbe, stilizovana i postavljena gibanja. Sve to ne daje ono, što čovek treba. I setimo se samo onog ozloglašenog tipa

sokolskog vežbača: preterano snažan u gornjem telu, izbočenih lopatica, nije vešt, niti je spretn. Na sletu gledali smo mnogo takvih produkata sokolske telovežbe, koji pravo ne znaju ni hodati (ne stupati, već lagano, meko i uravnoteženo hoditi!), koji ne znaju trčati, a koji su nespretni da preskoče prirodnu zapreku i nevešti da se uklone na njih bačenom predmetu.

Vežbanjem samo prostih vežaba i vežbanjem samo sprava mogu vežbači vrlo lako da postanu nespretni u prirodnim gibanjima, i zapuštanje prirodnih i korisnih vežaba hodanja, trčanja, preskakivanja prirodnih zapreka, bacanja, plivanja i penjanja, nošenja tereta i čitavog bogatstva raznosti mora se pre ili posle pojaviti kao mana i kao nedostatak.

Na jednom zboru vodećih naših sokolskih radnika izraženo je sa više strana mišljenje, da je trčanje na 1500 metara previše (!) za naše članove i da je to prenaporno. To znači, da naši vežbači nisu ustrajni. Ako to nisu — moraju biti. Da nemamo pravog merila za vežbe ustrajnosti, vidi se i po tome, što naši prednjaci laka srca puštaju mlade naraštaje da izdrže u napornom visu, ili što se desilo u posljednje doba: naraštaje vode na utakmice trčanja na 400 metara!

O svemu tome energično i stručno treba da se povede reč. Kao što ne može biti potpunog uspeha u uzgoju bez svestrane i potpune upotrebe svih sredstava, tako ne možemo dozvoliti, da se u našim redovima preteruje s jednim, a zanemaruje drugo.

Zboru župskih načelnika i načelnica bilo je sve to jasno, kada je odlučio, da se u 1931. prirodnom smeru,

Dolazak Nj. Vel. Kralja i Kraljice u Zagreb

Gradonačelnik dr. Srkulj pozdravlja Njihova Veličanstva — Za Kraljem arm. general Marić, pored Kraljice ban brai dr. Perović

korisnom i logičnom vežbanju na otvorenom prostoru, na čistom zraku posveti čim veća pažnja. I zato je program rada i program takmičenja mnogo širi i svestraniji nego što je pogrešna praksa većine naših društava. Umesto samog vežbanja prostih vežaba i samih sprava (a i to nije potpuno niti uravnoteženo) traži zbor načelnika i načelnica svetlost: proste vežbe, sprave, atletiku (trčanje, bacanje, skakanje), plivanje, igre (odbojka), taborenje, skijanje, izlete.

Dakle, prirodnije, braćo! Hoćemo spretnost, ustrajnost i otpornost vežbača, jer samo snaga, samo zdravlje i bilo koje dragoceno svojstvo, osamljeno, ne znači uspeh. Sve skupa je svrha sokolske telovežbe. I kao što imamo ge-

slo: pojedinac ništa — celina sve, mogli bi reći isto i za svojstva: ne pojedinačno — već svestrano.

I više u prirodi, više na terenu, uvek i kada se samo može izdržati! Zašto da mi Sokoli, čvrsti i oduševljeni borci, spremni na sve žrtve za domovinu, budemo mekši i manje otporni od drugih! I zašto da se skrivamo po dvoranama, kada su letna vežbališta zračnija (i jeftinija) i kada nas ništa više ne tera u dvorane i u skrivana gnezda (kako je negda u ropstvu bilo!) Ova orijentacija telovežbe k prirodnom, ova pažnja vežbama ustrajnosti, okretnosti i učvršćivanja organskog otpora opći je svetski pokret, rezultat znanstvenog studija i ni mi ne smemo u tome zaostati!

HAJRUDIN ČURIĆ (Beograd II):

Sokolstvo i vaspitanje školske omladine

Vaspitanje koje daje škola nije potpuno. Ono treba da se iz dana u dan popunjuje i proširuje. To popunjavanje i proširivanje školskog vaspitanja daje društvo, u kojem se pojedinac kreće. Kakovo je to društvo, takovo će biti i popunjavanje vaspitanja. U tome pogledu prednost ima Sokolstvo, koje svojim radom neumorno pomaže i popunjuje vaspitanje i školske omladine. Svako sokolsko društvo ima svoje prednjake i prednjačice, koji vaspitavaju u sokolskom duhu. Od njihove sposobnosti zavisi i upotpunjavanje vaspitanja školske omladine. Oni trebaju da budu drugi učitelji omladine. Sada nam se nameće pitanje: na koji se način vaspitava školska omladina u sokolskom duhu? Da počnemo od školskog deteta.

Školska dete, kada dođe u Sokolanu i postaje član velike sokolske zajednice, treba odmah i u prvom redu, zadobiti za Sokolstvo. Treba ga pohvaliti, recimo, zbog urednosti, tačnosti, lepog ponašanja, vežbanja i t. d. Na taj će se način u detetu stvoriti samopouzdanje i želja, da se uvek u nečem istakne. Kada se to postiglo, onda vaspitač i vaspitačica, ili sokolski rečeno prednjak i prednjačica, pristupaju svome vaspitnom radu. U prvom redu deci se počnu držati lagana, pristupačna i interesantna predavanja iz sokolske ideologije, nacionalnog života kao i o ostalom, za što se deca naročito interesuju i što će im ostati u trajnom pamćenju. Iza svakog predavanja, dužan je predavač da ih ispita, što su zapamtili. To je neophodno potrebno zbog toga, što se u detetu stvara smisao za lično rasudivanje o pojedinoj stvari. S druge strane dete se koristi tim predavanjima, koja nije moglo u školi čuti ili koja je čulo u drugoj formi i na taj način popunjuje one praznine, koje su preostale u samom školskom vaspitanju.

Postepeno zatim počinje drugi deo vaspitanja. Tu su na redu deklamacije i recitovanja. Pojedino dete dobije po koju pesmicu da je deklamuje najpre pred ostalim svojim drugovima, a ako se istakne, onda i na kojoj društvenoj priredbi. Time se u detetu otklanja prirodna bojažljivost i ono postaje slobodnije i hrabrije. Zatim laki domaći radovi iz područja sokolskog ži-

vota. Prednjak i prednjačica dužni su svaki taj rad da pregledaju, poprave i upozore pojedino dete na greške. To će biti detetu od velike koristi u svakom pogledu. Onu decu, koja se budu u tome naročito istakla, treba pred ostalom decom pohvaliti. To je dužnost i prednjaka i prednjačica kao i sviju članova upravnog odbora, koje će prednjaci i prednjačice stalno obavštavati o svome radu. Na taj će način deca postati marljivija, redovitija i tačnija, ukoliko, time će se u njima razvijati samo najbolja i najlepša čovečja svojstva — vrline.

Prednjaci i prednjačice moraju strogo voditi računa o sposobnosti poverene im dece, čije vaspitanje oni upotpunjuju. Onoj deci, koja pokazuje naročitu sposobnost, interesovanje i smisao za izvesnu disciplinu ili struku, treba dati mogućnosti i prilike — baš u samome društvu — da te svoje sposobnosti potenciraju, razviju, usavrše. Sve najbolje čovečje odlike i svojstva — fizička i moralna — moraju pri pravom sokolskom vaspitanju da dođu do najjačeg izražaja. Ukoliko to prilike i mogućnosti dopuštaju, treba osnovati, ako već ne postoje, t. zv. »dečje sekcije«. Te »sekcije« u nikojem slučaju ne smeju biti strogo odeljena jedna od druge, jer se ta stroga odeljenost i specijalizovanje samo za

izvesnu granu ne slaže sa sokolskim sistemom vaspitanja. Svestranost — težnja je sokolskog vaspitanja, a kao uzor, pored Tyrša, iskače nam u tome pogledu pred oči slika prvog starešine Sokola, neumlog brata Fügnera, čije svestrano vaspitanje treba da bude najsvetliji primer svima nama. Pored toga, što je znao nekoliko živih jezika i odlično latinski, grčki, bavio se mnogo muzikom i ostalim umetnostima, bio je veržiran i u svima trgovačkim poslovima i t. d. To je sve postigao svojim trudom, neobično jakom voljom i težnjom za boljim i lepšim, jer, kako je poznato, brat Fügner je, voljom prilika napustio gimnaziju, odao se trgovini i kao trgovac postigao jedno zaista uzorno svestrano vaspitanje!

Prirodna je stvar, da će dete najbolje uspevati u onome, za što pokazuje naročitu sposobnost i interesovanje, ali će se i u ostalom, za što pokazuje manje smisla, koliko — toliko usavršiti. Najzgodnije bi bilo u dane, kada su deca slobodna, održavati im specijalne časove iz područja rada pojedinih sekcija, a bilo bi potrebno, da se, prilikom malo duljeg školskog raspusta, održi deci neka vrsta tečajeva, koji bi im bili od neprocenjive koristi. Ti tečajevi moraju biti u neku ruku stručnog karaktera. Ti tečajevi trebali

Kraljevski dvorac u Zagrebu, pogled s parka

Nj. Vel. Kralj obilazi na pe onu počasnu četu

ROSIIA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

LOVEN/KO SOKOLSTVO

Pozdrav poljskog Sokolstva

Savez SKJ primio je od staroste poljskog Sokolstva brata Adama Zamoyaskog pozdravni telegram sledećeg sadržaja:

Varšava, 18. januara 1931.

Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije Beograd.

Sakupljeni na dan desete skupštine Saveza poljskog Sokolstva u Varšavi šaljem Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije izraz naše toplih bratskih osećanja i iskrene odanosti našoj zajedničkoj stvari zblizjenja i ujedinjenja Slovenstva sa srdačnim sokolskim pozdravom: Czolem!

Za skupštinu Saveza poljskog Sokolstva:

A. Zamoyaski, predsednik.

Pedeset godina „Sokola“

Dana 1. januara 1931. god. proteklo je pedeset godina, otkako je dr. Miroslav Tyrš osnovao list „Sokola“.

(Nastavak sa 1. str.)

bi da deci potpuno upotpune u duhu sokolskom njihovom školsko vaspitanje. Sta će se na tim tečajevima predavati, zavisi od pojedinog društva i od sposobnosti njegovih članova. Naš sokolski sistem vaspitanja teži savršenstvu: od malih hoćemo da napravimo velike, od slabih jake!

Kada dete navrši 12 godina, onda ulazi u drugu kategoriju sokolskih pripadnika, a to je naraštaj. Ta je kategorija najvažnija, jer iz nje izlaze pravi članovi sokolske i ljudske zajednice. Svako sokolsko društvo, koje hoće da ima dobru budućnost, mora obratiti naročitu pažnju na svoj naraštaj. Doba od 12 do 18 godina, koje se ubraja u naraštajsko sokolsko doba, najskakljivije je skoro kod svakoga čoveka. Zato, tome treba obratiti punu pažnju. Sa sokolskom decom, koja prelaze u naraštaj, neće biti teško raditi. S njima treba nastaviti započeti posao i vaspitanje samo u širem obimu. Sa onima pak, koji dolaze izvan sokolskih redova direktno u sokolski naraštaj, biće teže. Ali to ne znači, da se neće moći raditi. I kod naraštaja naročito treba u prvom redu pobuditi volju za Sokolstvo, a onda nastaviti skoro sve isto kao i kod dece, samo, kako reko, u širem obimu i prema sposobnosti pojedinaca. I kod naraštaja treba organizovati pojedine sekcije za rad. Stariji naraštajci, na pr., mogu da obrazuju jednu pevačku sekciju, tamburašku, muzičku i t. d. Sem toga, mogu osnovati i različite sekcije, recimo: za podučavanje slabijih daka — Sokola, za turizam, za letovanje i t. d. Kada sam bio naraštajac mostarskog Sokolskog društva, poveo sam živu akciju među ostalim naraštajcima, da osnujemo neku sekciju, kojom ćemo se moći koristiti. Pošto nas je nekoliko meseci delilo od VIII. svesokolskog sleta u Pragu, zaključili smo, da organizujemo nekoliko priredaba, kako bi s novcem, koji od toga dobijemo, omogućili siromašnim naraštajcima da besplatno dođu u Prag. Tako je i bilo. S velikom voljom priredili smo, tokom tih nekoliko meseci, nekoliko priredaba u Mostaru, a s novcem, kojega smo dobili, otišlo je u Prag besplatno 7 naraštajaca. Uporedo s tim radom, organizovali smo i jednu sekciju za podučavanje slabijih daka — Sokola. Ovaj naš rad

koji je izdavao matično društvo svega Sokolstva — „Praški Sokol“ te je s vremenom postao odličan sokolski kulturni činio.

„Sokol“ donosi odlične studije sa područja telesnog i moralnog odgoja, obelodanjuje plodne diskusije iz važnih pitanja, stalno i sistematski prati telesni uzgoj u Čehoslovačkoj i telovježbački pokret u ostalom svetu, a u prvom redu pokret slovenskog Sokolstva. Tako je „Sokol“ postao potrebna duševna hrana Sokolamisljaca. Današnji visoki nivo tog lista, kojeg uređuje br. Antonin Benda, potpuno odgovara njegovoj tradiciji, postavljenoj od odličnih urednika. Imena dr. Tyrš, Stýblo, dr. Scheiner, Kavalir, govore sama o tome.

List „Sokol“ jedna je od najboljih ustanova našeg osnivača dr. M. Tyrša. Sokolstvo je svesno svojih velikih zasluga i zna da ceni sve, što je u njemu najlepše, a to u prvom redu sokolsku štampu, u kojoj prvo mesto zauzima list „Sokol“.

Kako stojimo pred vratima 100. godišnjice rođenja Tyrševog, to ćemo taj jubilej najlepše proslaviti na taj način, da se i kod nas Tyršev list što više čita.

našao je na odlično razumevanje kod našeg naraštajaca i kod članova upravnog odbora. Docnije prateći sokolsku štampu, saznao sam da je u Mostaru naročito razvila rad sekcija za letovanje, što je također dobro i pohvalno. Tyrš sam preporučuje kretanje na čistom zraku i vježbanje leti na letnjim vježbalištima. I sokolsko letovanje treba iskoristiti za upotpunjavanje vaspitanja. Moram da naglašim, da taj vaspitni rad na letovanju ne sme biti dug i umoran. Zato sve vježbe, nagovori, predavanja i slično o toku jednog dana neka budu što kraća i interesantnija! Kao voda naraštaja beogradskog Sokola II. uveo sam među svojim naraštajem skoro svakog časa predavanje. Ta predavanja držim i sam kao vodu te kategorije i dajem pojedincu izvesnu temu, da je, u roku od nekoliko dana, obradi. Kada ju donese, pregledam ju i ispravim, dozvolim mu da ju čita i pozovem sve naraštajce da kritikuju rad. Ako dotični ne donese u određeni dan svoj rad, ne dam mu da vježba i time ga učim tačnosti, za koju je brat Čedo Milić, starešina Sokolske župe Mostar, rekao, da je „sestra reda, majka rada i jedini uslov slobode.“

Kada se deca i ostali članovi vrate sa letovanja, onda se opet nastavlja rad u Sokolani. U zadnje vreme primetio sam, da neka sokolska društva otvaraju svoje bioskope, što je također dobro. Razume se, da se u tim bioskopima trebaju davati specijalno sokolski i naučni komadi, a ne pošto takvi, koji se kose sa sokolskom ideologijom! U onim mestima, gde postoje pozorišta, treba članove Sokola voditi i tamo, a naročito na pretstave iz nacionalnog života.

Prema svemu vidimo, dakle, koliki je sokolski rad i što Sokolstvo hoće da napravi od pojedinca. Pojedinač i pojedinka, koji prođu kroz sokolske redove i koji se svom snagom odaju našem svestranom sokolskom radu, biće od velike koristi i svome narodu i svojoj državi. Zato je velika greška, ako roditelji propustavaju da im deca ne idu u Sokol! Jer, budimo uvereni, što je u našoj državi više Sokola, time će i njezina budućnost biti bolja! Zato, stupite u naše redove, postanite članovi velike sokolske zajednice, svakoga svoga prijatelja dovedite u Sokol, gde će radna sreća biti primljen u bratski zagrljaj!

Pozdravi Savezu SKJ

Makarska. Okupljeni na glavnoj skupštini pozdravljamo bratsko starešinstvo molbom, da podnese bratski pozdrav dičnom starešini Njegovom Visočanstvu prestolonasledniku Petru. Zdravo!

Novigrad. Sakupljeno članstvo sa svoje godišnje skupštine upućuje svome Savezu bratske pozdrave. Predsednik **Milanković Nikola.**

Split. Sa današnje skupštine šalje bratski pozdrav.

Sokolsko društvo.

Nova Gradiška. Sa redovne skupštine pozdravljamo svog ljubljenskog saveznog Starešinu i celo starešinstvo sa bratskim sokolskim: Zdravo! Za Sokolsko društvo Nova Gradiška starešina **Zagar**, tajnik **Vučković.**

Niš. Članovi Sokolskog društva Niš, sakupljeni na godišnjoj skupštini, izražavaju svoj pozdrav Starešini i upravi Saveza, gotovi da u svako doba ispune svoj sokolski zavet i svoju dužnost prema Kralju i otadžbini. Zdravo! Starešina **Milan Stefanović**, tajnik **Jelenko Ivanović.**

Duga Resa. Sa godišnje glavne skupštine Sokolskog društva Duga Resa pozdravljamo bratski Savez sa iskrenim sokolskim: Zdravo!

Križevci. Sa glavne skupštine pozdravljamo bratski Savez molbom, da podastre pred Njegovim Visočanstvom i visokim kraljevskim Domom izraze naše podaničke vernosti i odanosti. Zdravo! **Sokolsko društvo.**

Tuzla. Članovi Sokolskog društva

Kreka šalju sa svoje godišnje skupštine uverenje o nepokoleljivoj vernosti i odanosti bratu Starešini, a bratskom Savezu kliču: Zdravo! Starešina **Vukanić.**

Šibenik. Sokoli društva Šibenik, okupljeni na glavnoj godišnjoj skupštini, mole bratski Savez, da izvoli Njegovom Visočanstvu Kralju podastrijeti našu nepokoleljivu odanost i vjernost, koju su oni oduvijek gajili prema svom Vladaru te Mu izručiti naše iskrene i bratske pozdrave. Zdravo! Predsednik skupštine **Jakov Kapitanović.**

Šibenik. Sa glavne godišnje skupštine Sokoli društva Šibenik šalju saveznom starešinstvu na čelu sa dičnim kraljevskim Starešinom svoj iskreni i bratski: Zdravo! Predsednik skupštine **Jakov Kapitanović.**

Sušak. Sa današnje glavne skupštine, na kojoj je pročitana savezna poslanica, šaljem bratski: Zdravo! Sokolsko društvo **Sušak-Rijeka**, starešina **Milan Bačić.**

Subotica. Sa godišnje skupštine Sokolskog društva Subotica pozdravljamo bratski Savez sa čvrstim obećanjem, da ćemo uvek raditi onako, kako dolikuje pravim Sokolima. Starešina **ing. Petrović Kosta.**

Doboj. Sa godišnje skupštine Sokolskog društva Doboj pozdravljamo našeg uzvišenog sokolskog starešinu Njegovom Visočanstvu prestolonaslednika i bratski Savez sa sokolskim: Zdravo! Starešina **Dojčin Petrović.**

Bjelovar. Sa naše glavne godišnje skupštine pozdravljamo starešinstvo. Zdravo! Sokolsko društvo **Bjelovar** — dr. **Sondić.**

Bjelovar. Sa današnje redovne glavne skupštine pozdravljamo bratski Savez sa sokolskim: Zdravo! Članstvo Sokolskog društva **Novi Pavljani.**

Doboj. Molimo bratski Savez, da sa naše godišnje skupštine uputi i podastre najtoplije sokolske pozdrave Prvom našem Sokolu, Njegovom Visočanstvu Kralju. Da živi Njegovo Visočanstvo kralj **Aleksander I.** i uzvišena **Dinastija Karadorđevića!** Starešina Sokolskog društva **Doboj Dojčin Petrović.**

Maribor. Prilikom otvorenja savezne prednjačke škole kličem starešinstvu bratski: Zdravo! Voda škole.

Apatin. Sokolsko društvo Apatin sa svoje prve godišnje skupštine umoljava upravu Saveza, da na najvišem mestu bude tumač naše vernosti i odanosti Njegovom Visočanstvu Kralju i našem starešini Njegovom kraljevskom Visočanstvu prestolonasledniku **Petru.** Zdravo! Starešina dr. **Milan Vakajnac.**

Kočevje. Na glavni skupščini Sokola zbrano članstvo izražava verno vdanost starešini Prestolonasledniku, spoštovanje i pozdrav prvemu namestniku starešine in Saveza. Zdravo! Sokolsko društvo **Kočevje.**

Rab. Sa glavne godišnje skupštine upućujemo starešinstvu bratske pozdrave. Sokolsko društvo.

Ljubljana. Ob otvorenju telovadnice in prvega obnena zboru pošilja izjave vdanosti in sokolske pozdrave kraljevskemu Domu, starešini SKJ, Njegovom Visočanstvu prestolonasledniku **Petru** in savezni upravi. Sokolsko društvo **Ljubljana III.** — **Danić Šaplja**, starosta.

Janja. Sa svoje redovne skupštine članovi Sokolskog društva u Janji pozdravljaju Savez i svog vrhovnog vodu prestolonaslednika **Petra**, želeći Mu dug život i svim bratskim Sokolima. Sa bratskim Zdravo!

Sinj. Sa godišnje skupštine šalje mo bratskom Savezu naše srdačne pozdrave. Živio starešina Saveza Njegov Visočanstvo naš omiljeni prestolonaslednik **Petar!** Sokolsko društvo **Sinj** — starešina **Petar Marković**, tajnik **Šimun Bradić.**

Svetozar Miletić. Sa održane godišnje skupštine Sokolskog društva pozdravljamo starešinstvo sa sokolskim: Zdravo! Za Sokolsko društvo starešina **Teodorović.**

Bijeljina. Sa prve godišnje glavne skupštine šaljem vam bratske pozdrave. Zdravo! Za sokolsku četu u Čadakovici donjoj, **Bijeljina**, starešina **Savić.**

Kočane. Bratsko Sokolsko društvo Kočane, sa redovne godišnje skupštine, pozdravlja svog uzvišenog starešinu Njegovom kraljevskom Visočanstvu prestolonaslednika **Petra** i svoje starešinstvo sa željom, da radite na dobro i sreću našeg uzvišenog Kralja i celokupnog Sokolstva! Zdravo! Starešina **Nedić.**

Jelsa. Sa glavne skupštine pozdravljamo bratski Savez molbom, da pred Njegovim Visočanstvom Kraljem budete tumač naše nepokoleljive vernosti i odanosti. Sokolsko društvo **Jelsa.**

Veprovac. Sokolsko društvo Veprovac, sa svoje godišnje skupštine, pozdravlja bratski Savez Sokola kraljevine Jugoslavije uveravajući ga, da će verno raditi na polju Sokolstva po sistemu, koji nam je naš veliki brat večit živi dr. Miroslav Tyrš u nasledstvo ostavio. Sa sokolskim: Zdravo! Sokolsko društvo **Veprovac.**

Zvornik. Sokolsko društvo Zvornik sa svoje prve godišnje skupštine sa iskrenom odanošću pozdravlja svog uzvišenog Starešinu, čvrsto rešeno da ga sledi do potpunog ostvarenja naših sokolskih ideala. Zdravo! — Starešina **Drago Popović.**

Pragersko. Z ustanovnega obnena zbora v Pragerskem pozdravljamo

našega podstarosta in obljubljamo svojo popolno vdanost. Zdravo! — Sokolsko društvo **Pragersko.**

Bijeljina. Sa svoje prve redovne glavne godišnje skupštine uprava i članstvo Sokolskog društva **Bijeljina** šalje bratskom Savezu svoje bratske pozdrave. Zdravo! — Starešina dr. **Aca Bogdanović.**

Sednica uprave Saveza

Sednicu uprave Saveza, koju sam sazvao u 2. broju „Sokolskog Glasnika“ od 8. januara o. g. za nedelju, 8. februara 1931., odgađam za nedelju od 22. februara 1931.

Tu odgovoru uvetovali su sledeći stvarni razlozi, naime, što se neposredno pred sednicu uprave održava poslednja sednica sletskog odbora, a i revizori Saveza moraju pre toga da izvrše svoj posao, da uzmognemo tako na sednici uprave saslušati jedan i drugi izveštaj.

Predlozi moraju biti dostavljeni izvršnom odboru najkasnije do uključivo 15. februara o. g.

Sve ostalo ostaje nepromenjeno, kako je to bilo objavljeno u gore pomenutom pozivu.

Zdravo!

I. zam. starešine: **E. Gangl.**

Svim bratskim društvima!

Svako bratsko društvo mora da odmah odgovori svojoj župi na sledeća pitanja: 1. Kod likvidacije sokolskog društva u organizaciji JSS preuzelo je sokolsko društvo organizacije SKJ: a) Gotovinu (gotov novac, dobro kod bana)? b) Hartije od vrednosti? — c) Sokolski dom i njegovu vrednost? — d) Verovnici (sve izim župe i Saveza)? — 2. Imovno stanje sokolskog društva na 31. decembra

1930: a) gotovina (gotov novac, dobro kod bana)? — b) Hartije od vrednosti? — c) Sokolski dom i njegova vrednost? — d) Verovnici (sve izim župe i Saveza)?

Zahvala bana braća dra. Perovića

Savez SKJ čestitao je bratu dru Ivi Peroviću, bivšem I. pomoćniku ministra unutrašnjih dela, prigodom njegovog postavljenja za bana Savske banovine. Ban brat dr. Perović odgovorio je na ovu čestitku pismom sledećeg sadržaja:

U Zagrebu, dne 17. jan. 1931.

Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije, Beograd.

Na Vašoj toploj čestitci najsrdačnije zahvaljujem. Ujedno molim, da budete uvereni, da ću i na svakom položaju najizdašnije pomagati Sokolu i uvek u svome radu imati u vidu lepe ciljeve tog našeg nacionalnog društva, koje svojim plemenitim nastojanjima i neumornim radom ostvaruje najvažnije uvete za fizički, moralni i duševni odgoj naše omladine, nove naše nacije i buduće sijače aktivnog altruizma, jednakosti i bratstva svih plemena.

I ovog puta pozdravljam sa našim sokolskim

Zdravo!

Dr. Perović.

† Ana Pavlova

U Hagu, gde se upravo po Nizozemskoj nalazila na svojoj umetničkoj turneji, umrla je 23. o. m. od jake influence čuvena ruska baletna umetnica **Ana Pavlova.**

† Ana Pavlova

Sa Pavlovom nestaje sa umetničkog firmamenta jedne od najsajnijih zvezda, koja je sjajem svoje umetnosti pronela slavu i veličinu slovenskog imena po svem kulturnom svetu.

Rođena u Petrogradu 3. februara 1888., još u najranijoj mladosti pokazivala je neobičnu nadarenost i talentat za baletnu umetnost. To joj je i otvorilo vrata nekada čuvene Imperatorske baletne škole, koja je dala toliko velikih umetnika i među kojima se je ona naročito istakla i uzdigla. Već njeni prvi nastupi u Imperatorskom Marijinskom kazalištu pripravljeni su Anom Pavlovom široke puteva diljem celoga sveta, po kojima se ona, snagom svog rasnog slovenskog umetničkog genija, od mlade devojčice, iz priprostih i siromašne porodice, uspinjala do najveće slave i sjaja. Što je šaljapin u operi, Stanislavski u drami, to je Pavlova u baletu. Stoga i najistaknutiji poznavaoči umetnosti njenu igru nazivali su sifonijom.

Kao predstavnica klasične romantike **Ana Pavlova** bila je najbleštavija zvezda »ruskog baleta«, koji su s njom

stvorili Fokin, Nižinski, Karsavina i Feodorova uz Djagileva, Baksta, Benoa, Serova i slikare Korovina i Golovina. Pod bleskom »ruskog baleta« naglo je bledeo sjaj od tada dominantne italijanske i francuske plesne umetnosti i »ruski balet« osvojio je svet.

Svakom umetničkom baletu Pavlova je kao preduvet najjače isticala savršenu tehniku i muzički ritam, po kojem treba da plesni gibovi izviru i teku direktno iz muzičke kompozicije.

U nepreglednom nizu umetničkih stvaranja, među njene najznamenitije kreacije spadaju »Umirući labud«, »Kraljica lutaka«, »Bakana« i »Zizela«.

Koliko ima Italijana na jugoslovenskom Primorju

Iz knjige dr. Iva Rubića »Talijani na Primorju kraljevine Jugoslavije« donosimo sledeće:

Na našim obalama po stanju od 1. juna 1929. god., ima svega 5609 Italijana, a po stanju od 1. jula 1930. god. 4900, jer se kroz poslednju godinu dana iselilo 709 lica. Naprama celokupnom pučanstvu naših obala, koje broji 764.699 žitelja, Italijani predstavljaju 0.64 %.

Razmatrajući, gde su oni po apsolutnom broju najviše aglomerirani, vidimo, da ih žive skupno iznad 100 žitelja u ovim mestima:

Split 1309, Krk 769, Sušak 644, Dubrovnik 503, Drenova 380, Korčula 137, Trogir 132, Šibenik 128, Hvar 89. — U svim ostalim mestima ih ima mnogo manje od 80.

Ako pogledamo, koliko je Italijana u opjedinim mestima, izraženo u postotcima prema Jugoslovenima, aglomeracija izgleda drukčija:

Krk (grad) 43.12 %, Drenova 27.53 %, Vrbnik 9.23 %, Korčula 6.92 %, Dubrovnik 5.85 %, Silba 4.90 %, Sušak 4.86 %, Hvar 4.34 %, Trogir 4.04 %, Skradin 3.89 %, Split 3.51 %, Solin 2.87 %, Mokošica 2.81 %, Kraljevica 2.42 %, Koločep 2.29 % i t. d.

Za promatranje apsolutnog broja vidimo, da je jedini Split, u kojem je aglomerirano više od 1000 Italijana.

A Italijani još uvek pevaju: »Dalmazia nostra...«

Osuda Jugoslovena u Gorici

»Popolo di Trieste« od 21. o. m. javlja iz Gorice, da je pred tamošnjim sudom 20. januara osuđen Ignjat Lazar iz Idrije na tri godine tamnice i na 20.000 lira globe i to zbog toga, što je kod njega nađeno 20 komada raznih jugoslovenskih kalendara.

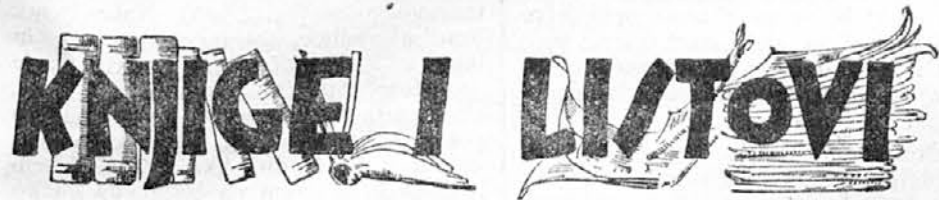
Stanovništvo Italije

Agencija Stefani javlja, da se iz objavljenih najnovijih statističkih po-

data o stanovništvu Italije vidi, da je u 1930. godini u Italiji bilo 1.030.163 novorođenih, t. j. za 44.758 više nego god. 1929. U 1930. god. bilo je 570.616 smrtnih slučajeva, dok u 1929. godini 571.161; prema tome, višak u stanovništvu iznosi 515.002.

Slovenski jezici u školama Rumunije

Rumunsko ministarstvo prosvete uvelo je u rumunske srednje škole učenje češkog, poljskog i srpsko-hrvatskog jezika.

»SOKO«.

Pre pedelju dana izašao je prvi broj drugog godišnjaka »Sokola«, lista prednjaštva Sokola kraljevine Jugoslavije, pod redakcijom saveznog načelnika br. Ivana Bajžlja. Oblik lista ponešto je promenjen, a članci štampaju se u narečju kojim se pojedini autor služi. Vežbe su štampane u slovenskoj i srpsko-hrvatskoj terminologiji, pa su tako za svakoga razumljive. Prvi broj ima sledeći sadržaj: »Uvodna reč«, »Sednica zbora župskih načelnika i načelnica u Beogradu 7. decembra 1930.«, »Minimalni program za župska takmičenja u god. 1931.« i »Razno«. »Soko« izlaziće od sada redovito svakog 10. u mesecu, a cena ostala mu je ista. Svaki prednjak i svaka prednjačica treba da se pretplati na ovaj jedini naš stručni sokolski list.

»SOKOLIĆ«

Prvi broj naraštajskog lista »Sokolić«, koji sada uređuje br. Josip Jeras, ima sledeći sadržaj: »U novogodišnji«, »Država« (E. Gangl, pesma), »COS — bratu dr. V. Murniku«, »Jindrich Fügner (Hajrudin Čurić), »Braća dr. Scheiner i dr. Vaniček«, »Trije« (Vladimirov), »Sokolstvo odgaja nacionalno svesne građane« (Ivo Majcan), »Jugoslavija« (R. Jovanović, pesma), »Opomena« (M. Jeftimijades, pesma), »Dobar dan — Laku noć!« (Dr. V. Rašić, pesma), »Tri junaka —

»NAŠA RADOST«

Izašao je i prvi broj »Naše Radošti«. Sadržaj je sledeći: »Brat Bojan« (E. Gangl, pesma), »Deca Sokolskog društva Aleksandrovo« (Pero Orlić), »Narobe Krnc« (Francević), »Izgorele jaslice« (J. Nardin), »U školu i Sokole« (dr. V. V. Rašić), »Na večernji besedi« (Francević) i još nekoliko manjih stvar. — Godišnja pretplata iznosi 10 Din. tri Sokola (M. Đukanović), »Glasnik«. Godišnja pretplata Din 20.—

NOVI ŽIVOT.

»Novi Život«, list za bezalkoholnu kulturu, Zagreb, u 1. broju IV. knjige (januar 1931.) na uvodnom mestu obilazne potpuno apstinenciju kao osnovno načelo trezveničkog pokre-

ta. Osim toga donosi članak Dr. Hans Müllera (Bern): »Poljoprivreda i borba protiv alkohola« i priču Angela Cerkvenika (Ljubljana): »Povratek«. Pored raznih vesti u rubrici »Antialkoholni pokret«, u »Privrednom pregledu« donosi čitav niz članaka o bezalkoholnoj industriji i preradi voća i osvrće se na pomoć Ministarstva poljoprivrede i dunavske banske uprave vinogradarskim zadrugama tražeći, da se ona upotrebi u prvom redu za nabavku sprava za bezalkoholnu preradu grožđa. Među beleškama ističe se izveštaj o stanju pokreta u CSR i o Kongresu trezvenosti u Poljskoj, gde je već oko 300 općina iskoristilo zakon o lokalnoj opeiji.

List izlazi mesečno. Pretplata za 6 brojeva (1 knjigu) iznosi Din 10.—. Administracija lista nalazi se u Zagrebu, Mirogojska cesta 4, soba 205. Urednik je Dr. Vuk Vrhovac, Zagreb, Brezovačkoga 6.

»Zastava«, list koji izlazi u Splitu, a koju izdaje poznati nacionalni radnik dr. Oskar Tartaglia, od 1. februara izlaziće tri puta sedmično u ponešto smanjenom obliku. Kako uredništvo obećava, izlaziće »Zastava« s vremenom kao dnevnik.

»Jugoslavija«. Od 1. februara o. g. počinje u Beogradu da izlazi nacionalistički organ »Jugoslavija«, koji će izdavati izdavačko udruženje »Jugoslavija«, u želji, da svojim radom ubrza konačno izgrađenje duhovno jedinstvene, izrazito rasne, privredno moćne i u svakom pogledu snažne jugoslovenske nacije. — Pretplatna cena: godišnje 36 Din, polugodišnje 20 Din, tromesečno 10 Din. Za inostranstvo pretplata dvotruka. — Uprava lista: Beograd, Ulica braće Jugovića broj 8.

DOBAR PREDNJAK.

Otslužio vojni rok, pohadao župski prednjački tečaj i sa odličnim uspehom položio prednjački ispit, traži nam meštenje u industriji, banci ili slično kao kancelarijski služitelj. Sposoban za vođu sokolske čete ili društva. Ponude na upravu lista pod: »besposleni prednjak«.

v dveh oddelkih 130. V mestu 57, v Gaberju 73. V vseh oddelkih je bilo vpisanih 720 telovadecih. Naraščaj in deca obojega spola v juliju in avgustu nista telovadila.

Sokolsko društvo v Celju je z znatnim uspehom sodelovalo lani zlasti na župnem zletu v Celju in na vseh sokolskem zletu v Beogradu. Vsesokolskega zleta v Beogradu se je udeležilo 37 članov telovadcev, 30 članice telovadk, 43 naraščajnikov in 26 naraščajnic. Društvo je priredilo 5. in 6. aprila 1930. z velikim uspehom mladinsko akademijo. Dne 18. maja se je udeležilo društvenega pešizleta na Celjsko koč preko 100 članov in članic. Vodniki in vodnice ženskega naraščaja kakor moške in ženske dece so priredili v maju pešizlete v razne kraje v celjski okolici. Pred župnim zletom v Celju so se vršile večkrat pregledne tekme za člane in naraščaje. Dne 29. in 30. novembra se je vršila v Celju telovadna akademija članov in članic. Telovadci in telovadke so nastopili tudi na Silvestrovo v Celjskem domu. Poleg tega je društvo sodelovalo tudi pri sokolskih zletih v Št. Jurju ob j. ž., Zagorju, Gornjem gra-

bodo obravnavala najvažnejša sokolska in zdravstvena vprašanja. Ta predavanja pa bodo še posebno važna za telovadce(kinje) in za novo pristopivše člane. O obisku slednjih se bo vodila natančna statistika in se bo to potem upoštevalo pri sprejemanju istih med redne člane. Predavanja se bodo vršila redno vsako soboto ob 6.30 zvečer v Sokolskem domu.

Župa Karlovac

SASTANAK STAREŠINA I TAJNIKA SOKOLSKIH DRUŠTAVA I ČETA.

Kako je ovo jedna od novih župa, to ni rad u njoj nije u početku odvijao se onako kao u drugim župama, koje su već ranije postojale.

Međutim, tokom vremena, župa je preuzela sva društva od župe Sušak-Reka i Zagreb, koja su joj dodeljena, osnovala mnoga nova kao i čete i sad već rad teče svojim redovnim tokom. Do sada župa Karlovac broji 15 društava i 12 četa. Nova društva i čete osnivaju se dosta brzo i uprava župe ima pune ruke posla. Najveća poteškoća je u tome, što nema dovoljno

vršiti i na svakom koraku propagirati sokolsku ideju i upotrebiti svu svoju sposobnost, da Sokolstvo prođe u sav narod, koji treba odgojiti u duhu sokolske ideologije. Osobito vama, braćo starešine, koji upravljate sokolskim društvima i četama, stavljam na srce da posvetite što veću pažnju našem selu, jer je selo izvor narodne snage i danas je sokolski rad na selu potrebniji nego ikada. Pobrinite se da se svake nedelje održite barem jedno predavanje sokolskog ili gospodarskog značaja, otvarajte analfabetske tečajeve, propagirajte trezvenost, nastojte da se narod oslobodi liheve i privede štednji, da gospodarski ojača. Nadalje vas molim, gledajte da privedete u naše redove i onu braću, koja još oklevaju ne znajući ni sami zašto. Vama je svima dobro poznato, da je upravo u cilju posvemašnjeg duhovnog jedinstva našeg naroda donesena odluka da se osnuje jedinstveni Soko kraljevine Jugoslavije.

Naglašeno je, da su vrata našeg Sokola otvorena svakom ispravnom Jugoslovenu. Da je Sokolstvo jedna od najvažnijih narodnih organizacija dokazuje i to, što je Nj. Vel. naš preuzvišeni i junački Kralj darovao Sokolstvu svog Prvenca da bude prvi savezni starešina. Za taj uzvišeni akt dužuje naš narod, a Sokolstvo napose, Nj. Vel. Kralju veliku blagodarnost. Podimo Njegovim stopama, ugledajmo se u Njegov svetli primer. Nastojte da vašim radom ojačate i ulepšate veliko stablo, koje se zove Soko kraljevine Jugoslavije. Braćo, nadam se, da će ovo nekoliko reči, koje sam na vas upravo, naći odjeka u vašim srcima i da ćete se svojski zauzeti da naš rad bude što napredniji i korisniji za narod, Kralja i otadžbinu. Da živi Nj. Vel. Kralj! Da živi Nj. Vis. naš savezni starešina Kraljević Petar! Da živi Soko kraljevine Jugoslavije!

Govor brata starešine izazvao je u svih prisutnih duboki dojam i odobravanje, a brzoprijavni pozdrav Nj. Vis. prestolonasledniku Petru primljen je sa velikim oduševljenjem.

Župski prosvetar br. Nikšić govorio je zatim o prosvetnom radu naglašujući da je taj rad osobito važan u sokolskim četama, uputio je da su dužni pomagati sokolsku štampu, savetovao da privuku k sebi mesnu inteligenciju, jer bez nje nema napretka u prosvetnom radu.

Br. Kubiček je dao tačne upute za organizatorski rad sokolskih društava i četa, istaknuvši naročito da u svakom selu treba osnivati čete, razjasnio odnos društava i četa kao i razliku rada u društvu i četi. Razložio im je, kako treba u četama posvetiti najveću važnost zadrugarstvu i narodnom gospodarstvu.

Načelnik br. Blašković govorio je o tehničkom radu u Sokolu i preporučio intenzivni rad obzirom na ovogodišnji slet Sokolstva na Jadranu i na svesokolski slet 1932. u Pragu, te se nada, da će požrtvovnim radom sva društva nastojati da osvetljaju lice našoj mladosti i tako vidno pokažati da shvaćaju svoju sokolsku dužnost.

Posle toga su starešine izvestili o stanju svojih društava i četa. Iz toga izveštaja videlo se, da je rad u svim društvima dobar, a u nekim odličan, da se radi sa mnogo volje, poleta i idealizma. Najveća zapreka za uspešan rad je u većini slučajeva pomanjkanje prostora.

Nakon toga su im župski funkcioneri praktično pokazali vođenje knjiga i statistike i uputili ih, kako će provesti glavne skupštine.

Odobrenjem Saveza izašla je u našoj nakladi knjiga

Organizacija

Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

sa svim pravilnicima i poslovnica

Stranica 225. * Cena knjizi u tvrdom povezu 20.— Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice 13.831

du, Radečah, Laškem, na Polzeli v Rimskih toplicah, Sv. Petru in Sv. Pavlu v Sav. dolini. Dne 15. avgusta je priredilo društvo v dvorani zdraviliškega doma v Rogaški Slatini lepo uspešno telovadno akademijo. Društveni prednjački zbor je štel ob koncu leta 19 članov in 12 članice. To število je mnogo premajhno, saj telovadi v treh telovadnicah 18 oddelkov. Pri vsakem oddelku so potrebni najmanj trije ali štiri vadiitelji oziroma vadiateljice. Ker pa ni tako, morajo nekateri bratje in sestre voditi in pomagati v dveh, treh in celo v štirih oddelkih. Nekateri člani vadiiteljskega zbora so celodnevno po dvakrat v telovadnici. Za to delo je treba mnogo samozatajevanja in volje. To so oni tihi delavci, ki ne iščejo časti in slave in ki jim gre zahvala za uspehe, ki so bili lani doseženi. Ti idealni delavci so: brat načelnik Polšak, vodnik skupno 4 oddelkov, mlajših in starejših članov v mestu, članstva in naraščaja v Gaberju, br. podnačelnik Tone Grobelnik, vodnik višjega oddelka moškega naraščaja in vadiatelj I. vrste starejših članov, br. Prelog, vodnik dveh oddelkov moške dece in namestnik vad. I. vrste članov, br. Pogačnik, vodnik oddelka moške dece v Gaberju, br. Jerin, vodnik članov iz rudarske šole, kateremu marljivo pomaga br. Wltavsky. V posameznih moških oddelkih so še vadili bb. Novak Tine, Miro Černigoi, Jože Sparhakl, Franjo Uršič in Ludvik Sukič. Pri starejših članih pa br. Smertnik.

Članice je vezbala sestra načelnica Mirka Grudnova s pomočjo vadiateljice, starejše članice s. Nina Trdinova, ženske naraščaje v mestu ss. Mira Diehlova od aprila, Milka Križmanič do novembra, v novembru župni prednjak br. Burja, nato pa v decembru ss. Luznikova in Kovačeva, v Gaberju pa s. Mimica Lojkova. Žensko dečo v mestu je vezbala s. Debelakova, v Gaberju s. Milka Lojkova.

Društveni denarni promet je znašal lani 334.000 Din. Prejemkov je bilo 170.731.60 Din, izdatkov pa 363.464.09 Din. Prebitek znaša torej 7267 Din. Od posojila iz fonda za zgradbo sokolskega doma v mestu v znesku 27.000 Din je društvo izplačalo 8317.79 Din. Temu fondu je nadalje treba plačati še 3069 Din, poleg tega pa še dolguje društvo obresti od izposojenja glavnice v znesku 648.60 Din tako, da društvo nima nobene imovine, temveč je dolžno omenjenemu fondu še znesek 15.133.80 Din. (Konec prihodnjici.)

SOKOLSKO DRUŠTVO TRBOVLJE. Prosvetna šola. Prosvetni odbor Sokola priredi za svoje članstvo »Prosvetno šolo«. Ta šola bo obstajala iz ciklusa predavanj najrazličnejše vsebine, v glavnem se

spremnih prednjaka. Da tome koliko toliko pomogne, uprava je zaključila da se održi jedan 9dnevni prednjački tečaj, koji je i održan. (O tome na drugom mestu.) Kako je među sokolskim funkcionerima mnogo novajlija, pa da se upute u administrativni rad i u vođenje svih poslova uopšte, sazvan je sastanak starešina i tajnika svih sokolskih društava i četa i održan 4. o. m. u Karlovcu. Sastanak je otvorio župski starešina brat Malović, pozdravivši prisutne sledećim rečima:

Draga braćo! Pala mi je u deo prijetna dužnost da vas po prvi puta, od kako je osnovana ova župa, kao predstavnik društava i četa učlanjenih u njoj pozdravim sokolskim: Zdravo! Ovaj sastanak ima u glavnom karakter medusobnog upoznavanja i dogovaranja za buduću naš rad. Među vama ima i takovih, koji do sada nisu imali prilike upoznati bit Sokolstva i njegove organizacije, te vas stoga moramo upoznati sa svim tim kao i sa dužnostima, koje imate, kao predstavnici društava, ako hoćemo da nam rad bude uspešan. Mislim, da je svaki od vas, primajući se svoje častne, ali i teške dužnosti, ispitao svoju savest i stvorio čvrstu odluku, da će ih savesno

ŽUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

I u našoj župi, kao i posvuda, upravo niču nova društva i čete. Niču i tamo gde su nekoć postojala i tamo gde ih nije nikada bilo. Osnivaju se da se pokaže dobra volja, da se pokaže oduševljenje i želja za rad u ve-

A prednjaka nema. I ne može ih se najedamput stvoriti. Proći će i godine dok stvorimo jak i valjan kadar prednjaka, koji nam je neophodno potreban.

No uvidivši potrebu, da se voda novoosnovanih društava i četa da-

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO CELJE.

Delovanje v letu 1930.

Dne 8. januara 1931. se je vršil občni zbor. V naslednjem podajamo kratko sliko delovanja posnetega iz poročil funkcionarjev.

Delo Sokolskega društva v Celju se je vršilo lani v znamenju velikega razmaha in zelo razveseljivih uspehov. Društvo je zlasti pokazalo na sijajnem župnem zletu, ki se je vršil v juniju v Celju, da je vršilo svojo sokolsko dolžnost podrobno in dosledno v telovadnici in izven nje. Društvo poseduje dve telovadnici, eno v mestni osnovni šoli, drugo v Sokolskem domu v Gaberju, vendar bo treba misliti na razširjenje in pridobitev še tretje telovadnice v okoliški deški osnovni šoli. Društvo si je zagotovilo v principu pristaneč čimteljev, ki dovoljujejo uporabo te telovadnice za sokolsko telovadbo. Poleg telovadbe, nastopov, akademij je gojilo društvo lani tudi mnogo resne zabave, kakor na poučnih zletih, predavanjih, v plesni šoli in tako dalje. Društvo je preuredilo dvorišče pri Sokolskem domu v Gaberju v letno telovadišče in upa, da se mu bo posrežilo dobiti letno telovadišče tudi v mestu, najbrže na glaziji. Mestna občina ga je letos privikar upoštevala s tem, da mu je naklonila podporo. Društvo je postopalo pri sprejemanju novih članov širokogrudno, vendar je moralo odkloniti nekatere, o katerih se ni moglo prepričati, da so opustili svoje prejšnje ambicije in postali res iskreni.

Statistika novega članstva je poučna in značilna. Apel z najvišjih mest za pristop v državno nacionalno organizacijo je našel odziva le v državnih nameščencih. Privatni nameščenci vseh strok in vrst, trgovstvo, obrtništvo in sploh zasebni poklici ostajajo ob strani. Društvo nikomur ne brani, da se po svojih močeh udejstvuje povsod, kjer je to v skladu s sokolskimi načeli, vendar po mora biti sokolska organizacija prva. Kakor doslej, društvo tudi v bodoče ne bo reagiralo na razne prikritke napade nasprotnikov iz prejšnjih časov.

Smrt je trikrat posegla v sokolske vrste in ugrabila brate Petra Majdiča, Rafka Ugrabiča in Antona Zdoška.

Vaditeljski zbor se je zavedal svoje zvišene naloge in je marljivo pravljaj članstvo, naraščaj in dečo obojega spola, da ob času javnih nastopov položi obračun svojega tihega dela v telovadnici. Obisk v posameznih oddelkih je bil v minulem letu naslednji: Telovadcev je bilo v treh oddelkih 160 in sicer v mestu 93, v Gaberju 37, poleg tega pa v mestu še 30 starejših članov. Rudarska šola telovadi od novembra dalje v samostojnem oddelku v telovadnici okoliške osnovne šole. Telovadke je bilo v treh oddelkih 69 in sicer: v mestu 36, v Gaberju 13 in v mestu še 20 starejših članic. Naraščajnikov je bilo v treh oddelkih 121 in sicer moškega naraščaja v mestu 94 in v Gaberju 27, naraščajnic pa v dveh oddelkih 57, v mestu 40, v Gaberju 17. Moške dece je bilo v treh oddelkih 190 in sicer v mestu 120, v Gaberju 70; ženske dece

Prednjački tečaj Sokolske župe Karlovac

likoj i jedinstvenoj sokolskoj organizaciji. Ali retko se nade u tim novoosnovanim društvima po koji član, koji bi mogao da s uspehom preuzme najteži i najodgovorniji deo rada u društvu, t. j. da vodi društvo u tehničkom pogledu. Sa svih strana molbe, sa svih strana zahtevi za prednjacima.

du barem najtemeljitiiji pojmovi o vodstvu tehničkog rada u društvima, naša je župa priredila 9dnevni prednjački tečaj za vode i prednjake društava i četa. Tečaj je trajao od 26. decembra 1930. do 3. januara t. g., a pohađalo ga je 40 slušača iz 14 društava i četa ove župe, i to 28 članova i 12 članica.

Tečaj je vodio brat župski načelnik, a predavali su braća: Blašković, Halmi, Han T., Kubiček, Mateša, Nikšić, dr. Variola, te sestre: Blašković i Kubiček. Predavači položili su mnogo truda, a slušači mnogo volje i pažnje, pa je tako ovaj tečaj obustranom zaslugom vrlo lepo uspeo. Treba istaći disciplinu učesnika, uzimajući uobzir, da su to većinom početnici, nenavikli napornom radu u sokolstvu, jer su predavanja počimala u 7½ ujutro, a trajala su dnevno 8 do 10 sati.

Na svršetku tečaja, u subotu 4. o. m., priredeno je učesnicima oprosnog večer sa programom od nekoliko odabranih gimnastičkih točaka, koje je dalo Sokolsko društvo Karlovac. Tom zgodom podelio je župski starosta brat Malović učesnicima uverenja, održavši im topao govor i uputivši ih da i dalje ustraju u radu za uzvišene ideale Sokolstva. U ime tečajnika zahvalio se brat Jandrić i brat Baratinški, koji je svoj govor završio dubokim i istinitim rečima: »Radićemo ustrajno i rado! Jer naš rad nije težak. Uporedivši naš rad sa radom one naše braće Sokolova, kojima je oduzeto pravo da govore svojim jezikom, kojima je zabranjeno da se bore pod svetom zastavom Sokolstva, naš je rad pod uzvišenom zastitom Nj. Vel. Kralja pravi užitek.«

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO DARUVAR

Prvi društveni prednjački tečaj.

Prednjački zbor Sokola u Daruvaru priredio je I. prednjački društveni tečaj za Daruvar i okolinu u vre-

SOKOLSKO DRUŠTVO LASINJSKI SJENJAK

Sokolska župa Karlovac priredila je od 26. decembra do 3. januara 1931. prednjački tečaj. Tečaj je bio dobro posećen, a župa je u svakom pogledu dala maksimum za najkraće vreme.

Potpisana grupa polaznika iz Sokolskog društva Lasinjski Sjenjak želi da i ovim putem bratskoj Sokolskoj župi zahvali na odličnom bratskom dočeku i trudu oko tečaja i na vanredno uspejoj kućnoj zabavi, koja je bila 4. januara o. g. priredena u počast polaznika tečaja. Zdravo! Vješaslav Baratinški, Miladin Kartalija, Stanko Maslić, Pruginić Nikola, Milan Dejanović.

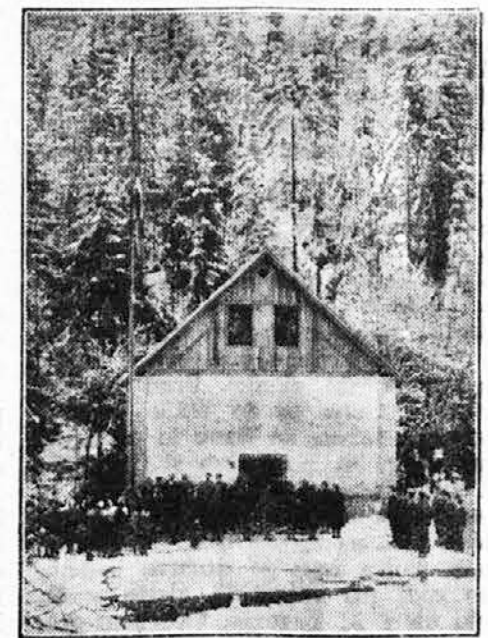
SOKOLSKA SVEST NASIH SELJAKA

Brat Marko Bižić, poljodolac iz Lasinjskog Sjenjaka, ima u svojoj porodici pet članova Sokolskog društva u istom mestu i to: dve kćerke, koje su u sokolskom pomladku, dva sina redovita vežbača, a sam Marko svesni je i vredni podupirajući član. Svojim radom brat Marko daje najbolji odgovor na pitanje, da li je naše selo došlo za Sokolstvo. Bratu Marku sokolski Zdravo!

Održano je 60 časova iz svih predmeta, te je župa Bjelovar odredila ispite za 14. decembra šaljući izaslanika br. Tatalovića Nikolu, člana T. O. i načelnika društva u Bjelovaru.

Od prijavljenih 8 kandidata položio je ispit 5 istoga dana sa dobrim uspehom, dok su 3 kandidata odbijena

čani govor br. Stefeta, ki je izročil zastavo u varstvo in čuvanje br. starešini Sokolskega društva, ta jo je pa dal zastavonoši, da jo je razvil in dvignil.

Dom Sokolskog društva Sovodnj

Začula so se povelja, četa pa je oddala zastavi počastno trikratno salvo in nje odmev je zadonel po vseh hribečkih in radostno sporočilo, da je ob novem Sokolskem domu zaplapolala jugoslovenska zastava. Nj. Vel. kralju je bila poslana pozdravna brzokavka.

SOKOLSKO DRUŠTVO BLEJSKA DOBRAVA.

Dne 6. januara t. l. se je vršila v osnovni šoli glavna skupščina Sokolskog društva Blejska Dobrava. Skupščini so prisostvovali skoraj vsi člani. Kot delegat župne uprave je prisostvoval brat ing. Sušteršič, kateri je v kratkih a jednatih besedah obrazložil smernice Sokola ter vzpodbujal navzoče članke k vstrajnemu skupnemu delu. Nato so sledila poročila: Brat Straus Leo je zastopal brata starosta Jelenca Jurija, ki je bil službeno zadržan. Tajniško poročilo je podal brat Gunčar Hinko, blagajniško brat Hana Janko in načelniško brat Arh Lovro. Poročila so bila radi točnosti in izčrpnosti od delegata župne uprave pohvaljena. Izvoljen je bil nato novi upravni odbor kot predlog župi za imenovanje. Odbor je ostal stari, le na mesto podstaršine je bil predlagan brat Kos Janko.

Župa Ljubljana

VPRAŠANJE LJUBLJANSKIH DRUŠTEV.

Samo mesto Ljubljana šteje danes že 6 društev, ker moramo prištevati sokolsko društvo v Šiški k mestnim društvom. V kratkem je pričakovati priključitve nekaterih okoliških občin k mestu, pa bi prišlo s tem še nekaj društev na ozemlje mestne občine. Prirodna posledica tega bo, da bo treba dobiti rešitev vprašanja nazivov vseh teh društev, ker sama numeracija ne pove nič ali vsaj mnogo ne, a imenovanje društev po nazivih okrajev z dodatkom Ljubljana, a brez številke bi bilo vendar predolgo. Tu treba dobiti izhod, ki bi zadovoljeval v vsakem oziru in treba enotnih vidikov. — Mislim, da bi bilo najprej potrebno za vsa dosedanja in bodoča ljubljanska društva uvesti enotne nazive, ki bi povedali i število društev i okraj, v katerem društvo deluje in to po vzoru Sokola I na Taboru, ki ima društveni pečat (Sokol I Tabor ter menda enak naziv tudi na trkih). Po tem vzoru si zamišljam ureditev nazivov ljubljanskih društev na ta način: Sokol Matica, Sokol I Tabor, Sokol II Prule, Sokol III Bežigrad, Sokol IV Rakovnik, Sokol V Šiška, Sokol VI Vič, Sokol VII Moste — s čimer bi teh osem društev moglo tvoriti skupino ljubljanskih društev, h katerim bi se pozneje mogla pritegniti še okoliška društva Ježica, Stepanja vas, Polje, Št. Vid in Zg. Šiška. Mestna društva in okoliška s priklopitvijo Preserja — mogla bi tvoriti posebno ljubljansko okrožje, ker je gotovo umestno, da se izvrši razdelitev naše župe na primer na okrožja iz prvem tehničnih ozirov. Pri tej priliki, ko sem že povedal misli o enotnem nazivu ljubljanskih društev — naj dodam še, da se mi ne zdi potrebna razmejitev med njimi, ker dejanske potrebe za to ni — živimo v istem kraju, pa bodi vsakomur prosto, da deluje v poljubnem društvu, vsako društvo pa naj samo gleda, da si pridobi in ohrani čim več članstva.

Ker je bilo na župni seji društvenih načelnikov govora tudi o ne baš jakih in dobrih nastopih — ter s strani društev pritožbe o slabih posetih občinstva — naj bi ta ljubljanska društva vsako leto priredila javne nastope le skupno, kar bi na eni strani dalo impozantno število telovadskih prireditev z domala enakim sporedom v enem samem poletju s čisto pravim številom telovadskih. V ta namen naj bi se skupne prireditve pridobil stadion, ki bi imel dovolj prostora i za gledalce i za telovadeče, ali pa naj se primerno preuredi letno telovadišče Sokola Matice.

Dobičje prireditve naj bi si društva delila, da pa pokažejo svoje društvene posebnosti in vrline, naj priredijo več akademij in za kritične troškov zabavne prireditve s par telovadnimi točkami.

Na sličan način bi se dalo rešiti tudi vprašanje društev v ostalih večjih mestih, n. pr. v Beogradu, Zagrebu, Mariboru itd. Ljubljanska društva pa naj v zvezi z župno upravo še letos uredijo te aktualne zadeve.

Janez Poharc.

SOKOLSKO DRUŠTVO LITJA.

Sokolsko društvo Litja je priredilo »Silvestrov večer« s pestrим sporedom. Zabava je bila zelo animirana in se je tudi to pot pokazalo, da prostori v Sokolskem domu ne odgovarjajo več današnjim razmeram.

Društvo je ustanovilo smučarski odsek pod vodstvom br. Podboja. Za ta sport vlada v društvu veliko zanimanje in je število članov tega odseka vsak dan večje. Revnim članom je društvo nabavilo smuči proti odplačilu v mesečnih obrokih.

Telovadba se vrši redno in se od delki pripravljajo za društveno akademijo ki se bo vršila koncem marca ali začetkom aprila. Br. načelnik Taufer je odšel v savezni prednjaško šolo v Maribor in ga bo za čas njegove odsotnosti nadomešoval podnačelnik br. Pestotnik.

Društveni letni občni zbor se bo vršil v nedeljo dne 18. t. m. ob 15. uri v Sokolskem domu. Ker polaga društvo na občnem zboru račun o svojem delovanju v preteklem letu, se članstvo vabi, da se istega udeleži polnoštevno.

SOKOLSKO DRUŠTVO KOČEVJE.

Sokolsko društvo Kočevje je imelo dne 6. jan. 1931. ob 14. uri v lepo okrašen dvorani pri Beljani svojo glavno skupščino. Udeležba je bila zelo častna, vendar bi bila lahko še večja. Skupščino, katere sta se udeležila tudi br. župni starosta dr. Josip Pipenbacher in župni ter savezni funkcionar preds. nar. obramb. odseka br. dr. Riko Fux, je otvoril društveni starosta br. dr. Vilko Maurer. Nazdravil je Nj. Vel. kralju kot najvišjemu protektorju Sokolstva, Nj. Vis. prestolonasledniku Petru kot prvemu starešini SKJ in bratu E. Ganglu kot prvemu namestniku starešine SKJ. Mogočni trikratni Zdravo! je zadonel po dvorani. Brzobjavno je skupščina pozdravila Savez SKJ in g. bana dr. Marušiča. V svojem govoru se je spomnil med letom umrlih: br. Ivana Cirka, šefa davčne uprave ter dolgoletnega revizorja društva, br. Viktorja Dovgana, upr. zaveda za slepe, ter luksemburškega prvaka br. Toneta Maleja. V počastitev teh so vsi molče vstali.

Sledila so poročila posameznih funkcionarjev, ki so bila vsestransko dovršena ter so pokazala, da stoji društvo na visoki stopnji napredka. Glavna skupščina je vzela vsa poročila z odobravanjem na znanje. Brat revizor, sreski šol. nadzornik Božidar Betriani, je predlagal blagajniku kakor tudi vsemu odboru s pohvalo razrešilnico.

Brat župni starosta dr. Josip Pipenbacher prinaša društvu bratske župne pozdrave. Čestita Sokolskemu društvu Kočevje na tako lepem uspehu ter v krasnem nagovoru vzpodbuja članstvo k vzajemnemu delu za skupni cilj — za blagostanje in procvit naše države.

V lepo zasnovanem govoru je podal brat dr. Riko Fux zgodovino Sokolstva, opisal delo sokolskih čet ter spodbujal članstvo, da ustanavlja iste po naših lepših selih.

Za bodoče poslovno leto je z malimi izpremembami predlagana župi v potrditev stara društvena uprava.

Vzpodbujajoč ponovno vse članstvo na vztrajno krepko delo je zaključil br. starosta lepo uspešno skupščino.

SOKOLSKO DRUŠTVO ZGORNJA ŠIŠKA.

Pretnesna je bila dvoranica Nar. prosvetnega društva Vodnik, da nudi dovolj prostora nad 140 udeležencem prve letne skupščine, ki je i po udeležbi članstva i po poročilih o doseženih uspehih dokazala, da naš Sokol

ni bil ustanovljen po nepotrebnem in da je na poti pravega in uspešnega sokolskega dela. Točnega in obširnejšega poročila o poteku skupščine ni mogoče podajati, ker je predolgo in je itak dnevni red skupščin za vsa sokolska društva bistveno isti. Podam naj le pregled doseženih uspehov: število članstva 120, naraščaja 30, dece blizu 100, skupno torej nad 250 pripadnikov Sokola. Telovadskih povprečno na uro 14 članov, 6 članic, 14 m. narašč., 8 žen. naraščaja, 48 žen. dece in 46 m. dece; prireditve: proslava 1. decembra s predavanjem, pevskimi točkami in deklamacijami, in 18. dec. predavanje o sokolski misli ter zgodovini (br. Jesih). Nabavljeno: bradlja, palice, bremena, krogla in blazina. Za tekoče leto predvidena je ureditev letnega telovadišča, telov. akademija v marcu in javen nastop poleti — poleg tega pa vsestranska priprava in štednja za Prago. Vsem bratom in sestram pa želim, da enako uspešno kot doslej delajo tudi v bodoče! Zdravo!

SOKOLSKA ČETA STRUGE NA DOLENJSKEM.

Gotovo še ni znano širši javnosti, da smo ustanovili tudi pri nas sokolsko četo, katero smo pridružili društvu Ribnica. Da smo Stružani zavedni in da razumemo čas, govore številke. Kljub našim težkim razmeram smo zbrali na prvi mah blizu 50 članov. Dne 16. dec. 1930. smo si tudi izvolili pripravljalni odbor.

Dne 4. jan. t. l. so nas obiskali bratje Ribničani. Brat starosta Ančik nam je povedal mnogo lepega in poučnega, za kar smo mu prav hvaležni ter ga bratsko prosimo, da nas še večkrat obišče.

Dne 6. jan. t. l. je imel pripravljalni odbor sejo, ki je določil spoznavno z društvom Ribnica, da se vrši dne 8. febr. t. l. i. redni občni zbor. Ob tej priliki bodo nastopili naši bratje na odru prosvete, za kar se posebno trudita brat podstarosta in brat Majnik iz Zvirč, ki je prevzel instrukcijo pevskega odseka, da organizira moški pevski zbor.

Zatorej, bratje sosedje, pomnite, da je 8. februarja dan Stružancev in da ta dan

kar leze inu gre, vse čez hrib naj vre in v Strugah vstavi se.

Predvsem vabimo Dobropolje, Vel. Lašče, Vel. Poljane, da ne omenjamo Ribničanih, če le mogoče v kroljih.

SOKOLSKO DRUŠTVO DOMŽALE.

Sokolsko društvo Domžale je imelo glavno skupščino 6. januara. Veslika udeležba — 59 — od 119 je pokazala zanimanje. Starosta br. Egidij je v izbranem nagovoru pozdravil članstvo in bivšega starosta br. Petrovca Toma ter župnega delegata br. dr. Kandareja. Poudaril je, da je imelo društvo pred 25 leti svoj ustanovni občni zbor, letos pa da se je prvič sestalo na skupščini tako kot določa to pravilnik SKJ. Spominja se raznih dobrotnikov, sokolskih delavcev, umrlih članov in za društvo važnih dogodkov. Društveni tajnik br. Stenovec Ivan poda natančno poročilo o stanju in važnih dogodkih društva. Iz tega se posname, da šteje društvo 83 članov in 36 članic, od teh je telovadcev 27 in telovadč 8. Prištetih je moški naraščaj 10, ženski naraščaj 12, moško deco 20, žensko deco 15, skupno vseh 176. Društvo ima: trobentaški odsek, ki ga vodi br. Javoršek Ignacij, kino-odsek prosvetni odsek, plesno šolo, vse pod vodstvom br. Seršena Josipa. Tehniško vodstvo je pod načelnikom br. Vidmarjem Francem. Živahno delo v telovadnici, pri nastopih, prireditvah, tekmah v Beogradu, Ljubljani in doma ter lepo uspeša telovadna akademija 1. decembra spričuje uspehe, ki jih je dosegel T. O. v minulem letu.

Domači javni nastop, kjer je nastopilo 9 vrst društvenih telovadcev in 30% udeležba vsega članstva v Beogradu dokazuje, da je domžalski Sokol storil, kar je bilo v njegovi moči. Telovadni seznam izkazuje 676 ur s 5412 telovadci ali povprečno 8 telovadcev na uro. Vseh sodelovanj pa 22 v letu. Prosvetno delo ne uspeva kot bi želeli; ovirano v neuporabljivem odru, ki potrebuje ca. 40.000 Din za preuredbo. Predavanja so se vršila ob raznih proslavah državnih praznikov in znamenitih mož našega in bratskega češkoslovaškega naroda ter drugih pomembnih prilikah. Nagovorov pred telovadci, naraščajem in deco je bilo 43 — knjižnica je 105 izposojevalcem izposodila 151 knjig. — Kino je obrat zased; doslej odplačuje še vedno aparat, rentuje se le, ker članstvo brezplačno sodeluje. Temeljito poročilo o splošno gospodarskem stanju je podala revizorica s. Kremser Kristina. Opozorila je na vse možnosti varčevanja. Blagajnik br. Derjaja Karel je podal stanje in promet blagajne. Skupščina je pozdravil br. Petrovec in župni delegat dr. dr. Kandare, ki je pohvalil disciplinirani potek skupščine, stvarna poročila in splošno delovanje društva. Priporočal je posebno pažnjo vzgoji mladine in uvidevnost pri spre-

menu od 15. oktobra do 14. decembra 1930. godine. Na tečaj se prijavio veći broj polaznika, ali su do kraja tečaja (za 2 meseca) polazili 5 kandidata i 3 kandidatkinje. I polaznik je sadašnji društveni načelnik Sokola Donji Daruvar.

Tečajem su rukovodili: zam. staršine br. Milič Šepan i društveni načelnik br. Momčilo Dušan. Pored njih, bili su nastavnici br. Zic Nikola, prosvetar; br. dr. Hofer Mladen, društveni lekar; br. Knitl Josip, tajnik; sestra Knitlova Liduška, načelnica.

Župa Kragujevac

U toku meseca decembra održan je u Kragujevcu petnajstodnevni župski prednjački tečaj, na kojem je bilo 27 slušalaca raznih zanimanja: učitelja, učenika, slobodnih profesija i jedan

na popravni ispit iz nekih predmeta. Isti su popravili i zadovoljili u drugoj polovini decembra.

Ispitu su prisostvovali, pored staršine, i svi članovi upravnog odbora, te je posle održanih ispita i saopštenja rezultata pozdravio članove komisije i kandidate staršina br. Martinović, a nakon njega izaslanik župe br. Tatalović.

Soko u Daruvaru ima sada veći broj tehničkih radnika, te će se u buduću moći postizavati veći uspehi nego li su bili dosada.

Gavrilo Dimić higijenu i prvu pomoć, brat Sveta Vučković praktična vežbanja i brat Drag. Dimitrijević o alkoholizmu.

Rad je tekao u redu i vrlo marljivo. Blagodareći generalu g. M. Antos

Prednjački tečaj Sokolske župe Kragujevac

oficir. Predavali su: brat Josif Prohaska sokolski sistem, brat Milorad Obrenović metodiku gimnastičke nastave, brat dr. Milan Krešić sokolsku ideologiju, setra Slavka Vučković istoriju Sokolstva i gimnastike, brat dr.

nijeviću, braća nekragujevačani bili su smešteni u Artilerijskoj kasarni. Sestre pak kod svojih sestara u privatnim stanovima. Sami ispiti obaviće se dočnije.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO SOVODENJ.

Bna najbolj razvijajočih se sokolskih in nacionalnih postojank ima skoro najmanjša obmejna vasica Sovodenj v Poljanski dolini. Tamošnje Sokolsko društvo je ravno na zgodovinski dan 6. januara razvilo pred svojim domom jugoslovensko zastavo.

Ob pol 9. uri zjutraj se je pred domom zbralo članstvo in uprava društva s starešinom br. Maroltom, zastopniki žandarmerije in finančne kontrole ter prebivalstvo. Kmalu za tem je prikoračala pred dom članska telovadna vrsta v civilu z znaki, za njimi pa četa vojakov graničarjev s čeladami in popolni bojni opremlj.

Kot pričetek svečanosti je bil sve-

jemanju članstva, zlasti pri onih, ki so sokolske vzgoje nad vse potrebni. Po stvarnih predlogih o izpremembi v upravnem odboru, katerega je samo dopolniti, je br. starosta zaključil prvo skupščino, ki je potekla v zares sokolskem pravcu. I. S.

Župa Maribor

SMUSKE TEKME.

Sokolska župa Maribor priredi dne 8. februarja tekme v smučanju za člane in naraščaj pri Sv. Martinu na Pohorju. Za člane je določena 10 kilometrska, za naraščaj pa 5 kilometrska proga. Tekmujejo lahko člani in naraščajniki društev Sokolske župe Maribor. Točne prijave vseh tistih, ki se nameravajo tekmovati sigurno udeležiti je poslati načelnstvu župe do 1. februarja. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. — Župni smuški odsek.

SOKOLSKO DRUŠTVO KONJICE.

Glavna skupščina Sokolskega društva Konjice se je vršila v četrtek 8. januarja 1931. v dvorani Narodnega doma. Prisotnih je bilo od skupno 106 članov, 61 članov. Glavne skupščine se je udeležil tudi br. sreski načelnik Trstenjak. Skupščino je vodil starešina br. Prorazil Vlačav. Iz poročil funkcionarjev je posneti, da je bilo delovanje društva v preteklem letu živahno. Članstvo je naraslo od 85 na 106 članov. Skupno število pripadnikov je znašalo koncem leta 242. Društvo je sodelovalo pri 7 telovadnih prireditvah, kulturno-prosvetnih in zabavnih prireditvah je bilo 11. Knjižnica šteje 994 knjige, prečitalo se je 662 knjigi, bralcev je bilo 2624, in to po veliki večini kmetskega stanu iz okoljske okolice. Društvo ima svoj lastni orkester, pevske zbor, lutkovno gledališče, snuje se tamburaški zbor. Denarni promet društva je znašal 100.886 Din, prejemkov je bilo 50.213 Din, izdatkov 49.873 Din, aktiva društva znašala 71.382 Din.

Članarina znaša za prihodnje leto kakor doslej 2 Din mesečno. Po prečitanih savezne poslanice, se je sklepalo o predlogu za novo društveno upravo. Predlagana je po večini dosedanja društvena uprava, za starešino društva je predlagan župni upravitelj dr. E. Mejak, podstarešino br. Vlačav Prorazil.

Čim bo župna uprava imenovala predlagano društveno upravo, bo ista predvsem načela vprašanje Sokolskega doma, ki je življenska pomena za uspešen razvoj Sokolstva v našem kraju, v katerem se sokolskemu pokretu še vedno delajo velike težave.

Župa Novo mesto

SOKOLSKO DRUŠTVO TREBNJE.

V zboru drugih Sokolskih društev je tudi naše zaključilo prvo leto svojega dela z rednim občinim zborom, ki se je vršil v nedeljo 11. januarja t. l. ob pol 4. uri popoldne v gostilniških prostorih br. Pavlina. Obisk članstva je bil zadovoljiv (nad 75%). Prisoten je bil tudi župni delegat br. Pavčič, ki je prinesel društvu župne pozdrave. Po lepo zasnovanem sokolskem govoru društvene staroste br. J. Novaka je sledilo čitanje savezne Poslanice, nakar je podal vzorno marljivo tajnik br. Blagodišek poročilo, iz katerega posnemamo, da je članstva 112 od 33 začetnik, dopisov nad 120 ter 11 se družene uprave. Omenil je tudi gibanje društvenih odsekov in poudarjal, da moramo delati še bolj, da se ne bo nekoč dejalo, da smo bili Dolenjci zadnji, ki smo zagrabili za sekuro pri gradnji Jugoslavije! — Mesto bolnega blaginika br. Rupreht je podal poročilo namestnika br. Smid. Bilo je 10.575-93 Din dohodkov in 9935-86 Din izdatkov, čistega 640-70 Din. Poleg tega ima društvo še gradbeni sklad v višini 2559 Din, kot vogelni kamen za bodoči dom. Iz poročila društvenega načelnika br. Huberta Tomšiča je razvidno, da je telovadnica v razveseljivem razvoju, kar je pokazala posebno uspešna decembrska akademija. Zahvalo pa izreče posebno agili načelnici s. Zorani Hauptmanovi, ki je odšla v savezno prednjačo šolo v Ljubljani. Br. prosvetar je podal par besed iz P. O. in njenih odsekov, od katerih je posebno bil marljiv dramatični odsek pod spretnim vodstvom br. Dolfa Pavlina, ki je priredil 8 gledaliških iger lažjega značaja. Br. Tonie Vlado je podal revizorsko poročilo in predlagal zaupanje društveni upravi. Glede članarine ostane pri starem, le glede žup. poreza se naroči društvenemu delegatu

za občini zbor župe, da se isti zniža. Društvena uprava se le razširi po novih močeh, v glavnem ostane stara. Pri slučajnostih se na predlog brata Dolfa Pavlina imenuje gradbeni odbor, ki pripravlja teren za čim hitrejšo gradnjo prepotrebne lastnega krova. Dnevni red je bil s tem izčrpan in zbor se je završil v svečanem razpoloženju vsega članstva. — ar.

Po prvodecembrski akademiji je upravni in tehnični odbor izvedel splošno reformo na osnovi pravil in statuta SKJ. V društvu se je ustanovil tudi P. O. in v njem dramski, glasbeni in mladinski odsek. Tudi so se določili za vse odbore redni dnevi za seje, kar je uredilo in usmerilo vse delo v pozitivno smer. Na predvečer kraljevega rojstnega dne je društveni P. O. priredil prvi prosvetni večer z uradno otvoritvijo mladinske sokolske telovadnice, ki jo je dala tukajšnja občina na poziv sreskega načelnika Sokolu na razpolago. Po uvodnem slavnostnem govoru, ki ga je imel starosta br. Jakob Novak, je prosvetar br. Tratar v glavnih potezah očrtal pomen sokolskih večerov ter pričel s prvo temo o sokolski ideji. Vse je članstvo, ki se je v prav lepem številu odzvalo (75%), poslušalo z zanimanjem in s tem pokazalo pravo sokolsko umevanje. Led je prebit.

Telovadnica se razvija povoljno, treba bo pomnožiti posebno mladinske oddelke in zatrejati čim preje tajno protisokolsko propagando. Ves T. O. se stalno trudi, da doseže zopet ono stopnjo, ki jo je imel že nekoč stari Trebajski Sokol.

V zadnjem času je odšla v savezno prednjačo šolo naša agilna načelnica in vodnica ženske dece s. Zora Hauptmanova. Njeno mesto je prevzela dosedanja podnačelnica s. Cilka Zupančičeva.

Župa Osijek

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠID.

Sokolsko društvo Šid održalo je 4. januara o. g. svoju I. glavnu skupštinu u brojno posećenim prostorijama hotela Curin.

Nakon što je starešina Jovan Hrgović otvorio skupštinu, prešlo se na čitanje izveštaja pojedinih društvenih funkcionera o radu društva u 1930. godini. Iza iscrpnog izveštaja sekretara br. Dušana Babića, sledili su izveštaji braće blaginika, prosvetara, načelnika i statističara. Pošto su svi izveštaji sa strane skupštine s odobrenjem uzeti na znanje, prešlo se na konferisanje u predlogu župi za novi odbor. Lista, koju je predložio prosvetar Viko Kostelić primljena je od strane skupštine jednoglasno, te će ista biti predložena župi Osijek na odobrenje. Tom prilikom prihvaćen je i jedno-glasno predlog br. Jovana Radivojevića, da se starešini zapisnički izrazi priznanje za njegov dosadašnji sokolski rad.

Pozitivan rad društva vidi se i u stanju društvene blaginje; fond za gradnju Sokolskog doma u Šidu iznosa 29.642-40 Din, dok je na početku prošle godine iznosio tek 5000 Din. Dobrim delom treba to upisati u zaslugi i agilnost društvenom blaginiku br. Ljubomiru Dražiću.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda pozvao je starešina prisutne na sokolski rad i u društvu i van društva i nakon toga zaključio skupštinu.

Učesnici su se razišli uz klicanje Nj. Vel. Kralju, saveznom starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru i Sokolstvu.

SOKOLSKO DRUŠTVO DONJI MIHOLJAC

U Sokolskom društvu Donji Miholjac razvijaju se prilike i odnosi vrlo povoljno. Broj članova društva je upravo napadno porastao i dosegao visinu, kakovu do danas još nikada nije imao. U društvu vlada odlična disciplina, red, te volja za rad. Vežbače članstvo svih kategorija marljivo posećuje sokolarnu, u kojoj nalazi potrebnu moralnu i fizičku snagu i energiju za upotrebu sokolskih ideala. Stalnost i nepromenljivost sokolskih principa, jedinstvena svrha, posvećena narodnim potrebama, stvaraju u redovima članstva nužni pietet i ljubav prema uzvišenoj narodnoj misli, a podjednako jača postojeći moral i unapređuje društvene odnose članstva te ih vodi putem međusobne jednakosti i ravnopravnosti potiskujući sukcesivno sve strasti, koje bi mogle da budu povodom ma kakovog diferenciranja.

Zvočni film

je stalni sigurni vir dohodkov!
Zanimajte se za koncesije!
Širite kulturo in znanje!

Sokolskim društvam postavim
prvorazredne naprave
po zmerni ceni. Zahtevajte ponudbe!

Radiodelavnice »Slord« Ptuj, Vičava + ing. A. Mlakar

Sokolska društva!

Koncertna naprava

Vam je neogibno potrebna!

Dobra glasba, neodvisnost,
mali stroški na Vaših prireditvah!

Dobavim

Körting koncertne aparature

Višek tehnike! Izredna čistota,
naravnost in jakost glasbe.

Sokolsko društvo Donji Miholjac u svom je nastojanju sa oduševljenjem i dolično proslavilo spomen ujedinjenja bratskog čehoslovačkog naroda, te je tom zgodom dalo mnogo dokaza svojim simpatijama i ljubavi za bratski čehoslovački narod, kao i solidarnosti, koja između našeg i čehoslovačkog naroda postoji. Ta solidarnost nije posledicom discipline, nego je sponatani odraz našeg duševnog narodnog života i od vajkada u duši narodnoj postojeće slovenske uzajamnosti.

1. decembar 1930. kao spomendan ujedinjenja našeg naroda Sokolsko društvo Donji Miholjac proslavilo je naročito svečano. Potstarešina brat dr. Ivan Francić svojim lepim govorom istaknuo je dužnosti celokupnog našeg Sokolstva u izgradnji jedinstvene i nedeljive nacionalne državne misli, u kojoj treba da Sokolstvo stoji u prvim redovima.

Na večernjoj društvenoj zabavi govorio je o značenju 1. decembra za celokupni jugoslovenski narod upravo zanosno društveni prosvetar brat Dragutin Bogojević.

Na dan rođenja Njegovog Veličanstva Kralja — našeg uzvišenog i nadasve obljubljenog vladaoa — prisustvovalo je celokupno društveno članstvo svečanom blagodarjenju, moćle se Svevišnjemu za zdravlje, dug život, te sretno vladanje Njegovog Veličanstva Kralja, kao i za potpuni uspeh svih napora preduzetih za korist narodne i državne celine.

Jačanje sokolske misli u Donjem Miholju već počinje da kuca i na vrata naših seljačkih domova. Naš seljački svet dolazi do uverenja, kako jaka moralna i nacionalna snaga leži u Sokolstvu, pak se naši seljaci iz Donji Miholjca svojom vlastitom voljom približuju sokolarni i Sokolstvu, te ima mnogo opravdane nade, da će u najskorije vreme u sokolarni Sokolskog društva u Donji Miholju doći do potpunog saglasnosti i ideja i rada između seljačkog i ostalih staleža.

U susjednoj općini Podr. Podgajci radi se punom parom na osnutku Sokolskog društva, a potrebno je kod toga naročito napomenuti, da na osnutku istoga sarađuje više vrednih, valjanih i poštenih seljaka.

Župa Skoplje

IZVOD

iz zapisnika I. vanredne sednice uprave Sokolske župe Skoplje,

održane na dan 28. decembra 1930. g. u župskoj kancelariji.

Posle iscrpne diskusije i čitanja potrebnih mesta iz ranijih zapisnika, zaključeno je:

1. a) Da u radu bivšeg starešine Tome Živkovića nije bilo samovolje, što je konstatovano čitanjem mesta iz zapisnika ranijih godina, i da je bivši starešina Živković naročito imao odobrenje župske uprave za rad na podizanju župskog Sokolskog doma u Skoplju i za nabavku filma o sletu u Skoplju.

b) Isto tako konstatuje se, da su računski župski bili ispravni i redovnim putem odobreni na skupštini 1929. god., prethodno pregledani od župskih revizora, a potvrđeni od strane supervizijske komisije, kojoj je predsedavao brat Stanišić, i pregledom saveznog izaslanika brata Nišavića.

v) Da su sletski računi u sumi od dinara 375.000— koliko je iznosila ukupna pomoć od strane države (od Din 275.000—) i od Oblasne Samouprave u Skoplju (Din 100.000—) tačke ispravni i potvrđeni i odobreni od strane Ministarstva unutrašnjih dela, ovlašćenog od Ministarskog saveta.

2. Konstatuje se i žali, da je pismo upućeno g. Banu — kojim se traži zvanična revizija računa — sadržalo ne tačnost u cifri sume pomoći državne kao i izvesne izraze, koji ne odgovaraju stanju stvari, konstatovano u predhodnoj tački ovoga zaključka — a) lineje a), b), v) — a da je do tih izraza došlo nedovoljnim obaveštenjem starešinstva od strane lica, koja nisu poznavala raniji rad u župi — ali da ni uprava župe ni njen starešina na sednicama nisu isticali ličnu neisprav-

nost ranijeg starešine brata Toše Živkovića, i da je ovo pismo uputio starešina misleći, da na taj način izvede na čisto pitanje o zaostalom neplaćenju računa.

3. Zaključuje se, da se rešenje pitanja o neisplaćenim računima, koji su se pojavili posle skupštine februara 1929. god., uputi svojim redovnim putem revizionom odboru, kome će, po svom sokolskom pristanku, dati sva potrebna objašnjenja, bivši starešina brat Živković i bivši blaginik brat Blagojević, a po potrebi i drugi članovi tadašnjeg starešinstva. Ovaj pregled ima se obaviti u toku mandata sadanje župske uprave.

4. Da se o ovome zaključku uputi izveštaj gospodinu Banu i izvod »Sokolskom Glasniku«, kao god i bivšem starešini, blaginiku i predsedniku supervizijske komisije bratu Stanišiću.

Da je ovaj izvod verno prepisan iz originalnog zapisnika tvrdi:

Josip Buksa, v. r. Dušan Marković, v. r. tajnik. starešina.

Skoplje, 17. januara 1931. god.

OSNIVANJE SOKOLSKOG DRUŠTVA JUŽNA VINICA.

Za osnivanje Sokolskog društva Južna Vinica osnivački odbor sazvao je celokupno građanstvo varošice J. Vinice na skup, koji se održao dana 28. decembra 1930. Skup je posetio veliki broj građana.

Ovom skupu prisustvovali su: starešina Sokolskog društva iz Kočana brat Jevrem Nedić, artilj. potpukovnik; načelnik društva brat Franc Telban i prosvetar brat Stevan Zlatičanin, učitelj.

Predsednik osnivačkog odbora brat dr. Jordan Aćimović, opštinski lekar, otvorio je sednicu i govorio, šta je sve rukovodilo, da se osnuje Sokolsko društvo Južna Vinica. Na koncu svog govora pozdravio je i zahvalio građanima na velikom odzivu, te po tom dao reč starešini Sokolskog društva iz Kočana bratu Nediću, koji je govorio o sokolskim društvima. Zatim je predložio skup da sasluša depešu koja će se uputiti Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Prestolonasledniku Petru. Skup je saslušao čitanje depeše sa dugim i burnim aklamovanjem. Depeša glasi:

Njegovom Kraljevskom Visočanstvu Prestolonasledniku Petru.

Beograd.

Sa velikog skupa građana varošice Južne Vinice, sakupljenim radi osnivanja bratskog Sokolskog društva, pozdravljaju svog uzvišenog Starešinu sa željom, da doživi dugi i dugi niz godina na sreću celokupnog Sokolstva! Zdravo! Starešina Sokolskog društva Kočane, Nedić; predsednik zbora, dr. Aćimović.

Po ovome pristupljeno je upisu u članstvo. Upisali su se svi prisutni građani. Po upisu saslušan je predlog, koji se dostavlja župi Skoplje, da postavi predložene članove u upravu novoosnovanog Sokolskog društva Južna Vinica.

Istog dana posle podne priredjen je matine u sali osnovne škole, čiji prihod će ući u kasu novoosnovanog društva.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO BRINJE

Društvo je osnovano u julu 1930., a sa tehničkim radom otpočelo je polovinom augusta. Društvo je izišlo usretno mesno Dobrovoljno vatrogasno društvo time, što mu je ustupilo prostorije u svom domu uz neznatnu kiriju. Vatrogasnom društvu u Brinju neka i ovim putem srdačna hvala!

Rad u sokolarni otpočeo je tiho, ali intenzivno i svakim danom osećao se napredak i na tehničkom polju. Vežbači su radosno dočekali čas vežbanja i dolično su se spremili za svoj prvi nastup za dan 1. decembra, koji je ovde bio proslavljen naročito svečano. Toga dana posle blagodarjenja članstvo je položilo sokolski zavet, a brat prosvetar održao je predavanje o značenju Sokolstva za naciju. Popodne 32 člana pošla su br. društvu u

Otočac, gde su učestvovali proslavi, nastupivši sa svojim točkama. Agila sestra učiteljica u Tuževicu pripremila je za ovu akademiju i svoju školsku decu, koja su izvela vežbe na opšte zadovoljstvo.

Prvi javni nastup ovoga društva veoma je uspeo i probudio interesovanje za Sokolstvo i među onima, koji do sada nisu bili upoznati sa sokolskim radom. Društvo se nada, da će sa svojim daljnjim delovanjem biti svakim danom jače u svakom pogledu.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠIBENIK.

Dne 2. januara o. g. održana je redovita glavna godišnja skupština Sokolskog društva Šibenik, kojoj je prisustvovao priličan broj članova. Skupštinu je otvorio i predsedao joj zamenik starešine brat Kapitanović, koji odmah u početku svog lepog pozdravnog govora predložio, da se preko Saveza odašalje brzojavni pozdrav Nj. Vel. Kralju. Čitanje brzojava prisutni su popratili sa oduševljenjem poklićima, kojima se kao uvek ponovo manifestovala nepokolebiva ljubav, vernost i odanost šibeničkom Sokolu prema svom uzvišenom Vladaru.

U nastavku svog govora brat Kapitanović apeluje na sokolsku svest svih društvenih članova, pozivajući ih, da i u buduće savešno i poštovno ispunjavaju svoje sokolske dužnosti. U kratkim crtama prikazao je nadalje rad društva u prošlog godini.

Od društvenih funkcionera najpre je podao svoj iscrpan izveštaj tajnik brat Dunkić, iz kojega se mogao razabrati lep i uspešan napredak u društvenom radu. Izveštaj blaginika brata Benkovića pokazao je, da se društvo nalazi u sredenim i dobrim finansijskim prilikama pa se skupština saglasila, da se odeli izvesna suma kao prinosu fondu za izgradnju društvenog doma. Društveni načelnik brat Protega u svom preglednom izveštaju izneo je tehnički rad društva, a kojom je prigodom jednodušno konstatovano, da se uz najbolju volju i poštovanje ne može postići onaj pravi i željeni uspeh, jer društvo nema podesnih ni uređenih prostorija ni vežbaonice, da bi se tehnički rad mogao uspešno da izvodi i razvija. Istaknuta je radi toga jednodušna želja, da se sa izgradnjom doma što pre započne. Iz izveštaja statističara brata Pilića razabralo se, da društvo broji oko 600 članova, a društveni blaginik brat Kolombo, iznaveštavajući stanje društvene imovine, izveštio je, da ova danas predstavlja vrednost od Din 740.000—.

Svi su izveštaji saslušani sa najvećom pažnjom i jednoglasno primljeni.

Najvažnija tačka ove skupštine bila je gradnja sokolskog doma. U tu svrhu izabran je jedan širi odbor, kojemu je skupština stavila u dužnost, da do meseca marta temeljito ispita i prouči ovu stvar, izvede sve potrebite pripreme i podnese konkretan predlog vanrednoj skupštini koja se za ovu svrhu ima sazvati prvom polovinom meseca marta.

Zatim se prešlo na sastav nove uprave, koja se ima predložiti župi. U upravu društva skupština je jednodušno istakla sledeću braću i sestre: starešina Stanko Rodić; zam. starešine Kapitanović Jakov; prosvetar Vuletin Ivo; tajnik Dunkić Ante; načelnik Protega Ivo; zam. načelnika Grubišić Krešimir; načelnica Kušar Nada; zam. načelnice Marković Nevenka; odbornici: Dellagiovanna Justo, Benković Egidije, Kolombo Petar; Fulgosi Ante, Kožul dr. Marko, Matavulj Marko, Medini dr. Čedomil, Torre Petar, Milović Domenik, Lalić dr. Josip; zamenici: Sirotković Ivo, Miletić dr. Vjekoslav, Sunara Pere, Delfin Fino, Džalija Jerko, Blažević Andrija, Peceć Milorad, Svirčić Ivo, Aras Paško i Aralica Petar; revizori: Jadronja Josip, Pajić Matija i Marinić Marko; zamenici: Bumber Emil i Petranović Nikola; časnici: Bajlo Ivo, ppukov. Masalo-čević Miroslav, Poturica dr. Srećko, Kovačević Petar, Pajalić Dr. Peceć Milorad, Maroević Ivo i Andrijašević Mladen.

Vsem sokolskim društvom nudimo

50% popusta

pri nakupu knjig iz naše založbe

Popust velja do 28. februara 1931.

Zahtevajte cenike!

Učiteljska knjigarna, Ljubljana

Posle izvršenog izbora uzeo je reč novoizabrani starišina brat Rodić Stanko i zahvalio se na poverenju obećanjem, da će sve svoje sile posvetiti radu oko napretka društva, pozivajući i ostale braću, da ga u tom nastojanju svesrdno pomognu. Skupština je zatim zaključena u najboljem redu i raspoloženu klicanjem Nj. Vel. Kralju i Jugoslaviji i Sokolstvu.

SOKOLSKO DRUŠTVO VODICE

Početkom januara bila je u našem mestu jedna retka sokolska slava — sokolski svačovi — kada se je brat Filip Lasa, sin dugogodišnjeg i sadašnjeg našeg potstarešine brata Ivana Lasana, venčao sa sestrom Marijom Učak, a istodobno brat Alfirer Ante sa sestrom Milenom Lasa, kćerkom brata Ivana. Na zajedničkoj večeri sokolski svačovi sakupili su u fond Sokolskog društva 164 Din.

Iako je to skroman prilog, jer su darovatelji svi mahom siromašni seljaci, ipak su oni zadoneli pravim sokolskim duhom i ono što dade, da dođe od svog iskrenog sokolskog sra. Neka im je bratska hvala i čast! Zdravo!

M. C. S.

SOKOLSKO DRUŠTVO PAG

Godišnja skupština održana je 4. januara, koju je pred velikim brojem članova sa lepm pozdravnim govorom otvorio starišina br. Jure Oštrić, pročitavši zatim poslanicu Saveza.

Tajnik br. Ivan Rumova u svom izveštaju iznosi, da je društvo održalo 42 redovne sednice, da je primilo 35 okružnica i 25 drugih dopisa sve od bratske župe, a od bratskog Saveza 22 dopisa, što je sve bilo rešeno. U delovodniku uneseno je 480 brojeva. Društvo je primilo 47 molba za primanje u članstvo, od kojih su skoro sve rešene. Primljeno je i rešeno još 64 druga dopisa.

Prosvetar br. V. Ružić izvestio je o prosvetnom radu, a blagajnik br. Ivan Poro u stanju blagajne, koja iskazuje prethodno od 2700 dinara, a članarine još neuplaćene 3007, dakle ukupno 5707 dinara. Matrikar br. Robert Smit iznosi brojno stanje članstva, koje ukupno broji 196 pripadnika svih kategorija. Ekonom br. Jure Oštrić izve-

štava, da imovina društva vredi oko 37.000 Din. Zamenik načelnika br. Franc Pogorilić izvestio je o tehničkom radu društva, i iznesio, da je na beogradskom sletu učestvovalo 24 člana i članice, od kojih 10 u kroju i da su vežbači na sletu ispunili ono, što se od njih tražilo. Društvo je od 17. jula do 17. augusta 1930. održalo i društveni tečaj, koji je vodio br. Branko Mudrić iz Zagreba. Tečaj je pohađalo 17 članova, od kojih je 12 položilo prednjački ispit sa dobrim uspehom. Na dan ujedinjenja priredena je veoma uspešna akademija. Revizori su zatim izvestili o stanju i poslovanju blagajne. Svi izveštaji primljeni su i odobreni jednodušno.

Nakon toga prešlo se na sastav nove uprave, koju će se predložiti župi na odobrenje. U upravu su predložena braća: starišina Oštrić Jure, zam. starišine Usmiani Ivan, tajnik Rumova Ivan, prosvetar Usmiani Jure, blagajnik Poro Ivan, načelnik Pogorilić Franc, zam. načelnika Jerko Sabalić i Josip Fabijanić; odbornici: Pastorčić Petar, Smit Mate, Sabalić Jerko, Vidošin Ante, Smit Robert; zamenici: Crljenko Jure, Smit Jerko, Fabijanić Ivan, Palčić Franc, Negulić Josip; revizori: Dujanić Ivan, Persen Jure, Buljeta Benko; zamenici: Festini Ivan, Smit Jure; vid časti: Fabijanić Ante, Stela Ivan, Statin Lavoslav, Meštović Valo.

Sa skupštine odati su pozdravi telegrami Nj. Vel. Kralju i Savezu u Beograd, što je skupština sa oduševljenjem popratila. Posle manjih predloga starosta je zaključio skupštinu.

Župa Užice

SOKOLSKO DRUŠTVO UŽICE

Dne 11. o. m. društvo je održalo svoju redovitu glavnu godišnju skupštinu, koju je otvorio starišina brat Vladeta Miletić. Starišina toplim rečima pozdravlja prisutne i u krupnim potezima iznaša rad u prošlog godini, prema kojem se razabire, da je društvo dobro napredovalo i da se materijalno i brojčano ojačalo i da se nalazi pred podizanjem svog vlastitog doma. Nacrt doma izrađuje br. M. Korunović, arhitekta iz Beograda, a gradnjom će se započeti u proleće.

Iscrpe izveštaje o društvenom

radu podneli su načelnik br. Jehlička, prosvetar br. Batrić Marjanović i blagajnik br. Glušević. Naročito je bio opširan izveštaj načelnika, iz kojeg se videlo, da društvo ima 119 vežbača, 32 članice, 101 muškog i 43 ženskog narastaja, dece muške i ženske 112 — svega dakle 407 vežbača. Održano je 376 redovnih i oko 400 vanrednih časova, na kojima je bilo oko 20.000 vežbača svih kategorija. Dalje iznosi učeske na sletu u Beogradu, javan čas u Užici sa 250 vežbača, 4 akademije, 2 posela, 2 proslave (Masarykova i Ujedinjenje) i dr. Podvlači veliki prilazak trgovačkih pomoćnika i daka učiteljske škole, u kojima je polovina Sokola.

Prosvetni odbor radio je također dobro. Ima sokolski orkestar, hor i pozorišni oteak i biblioteku, koja je naročito dobro radila. Ova ima 650 knjiga, a bilo je 185 čitalaca, sa pročitanih knjiga oko 5400 u godini. Održana su predavanja o Masaryku i o 1. decembru. Na akademijama čitani su uvek probrani članci sokolske sadržine, kako bi se i članstvo i publika dublje upoznali sa sokolskom idejom.

Blagajnikov izveštaj također je prijatno delovao na prisutne. Fond za sokolanu povećao se od 226.000 na 270.000 Din i redovnoj kasi ostalo je također oko 6000 dinara čistog. Inventar iznosi 70.000 dinara.

Iskrenu žalost je izazvala vest, da iz Užice odlazi vredna društvena načelnica sestra Mica Grbićeva, koja je postavljena za stručnu učiteljicu u »Gajretov« konvikt u Sarajevu, ali se svi nadaju, da će se vratiti.

Posle manje značajnijih rešavanja, skupština odlučuje, da se župi predloži ponovno postavljanje stare uprave u celosti.

U ime župe skupštini je prisustvovao starišina brat Đorđe Draškić.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO BREŽICE

Sokolsko društvo Brežice je imelo svoj redni letni obični zbor dne 10. januara 1931. ob 20. uri u velikom dvorani Narodnog doma. Udeležba je bila nadnev zadovoljiva in je dokazala lepo discipliniranost članstva. Kot delegat Sokolske župe Zagreb se je udeležil

skupštine župni blagajnik br. Jugović. Poročila staroste in drugih društvenih funkcionarjev so dokazala precej živahno delavnost društva v preteklem poslovnem letu.

Iz poročil br. tajnika, blagajnika in prosvetarja je izhajalo, da je društvo tako v materialnem, kakor tudi v moralnem oziru prilično zadovoljivo fundirano. To je pa tudi potrebno, ker se društvu kot matičnemu društvu dolnjega Posavja odpira vedno širši delokrog. Tako sta bili nedavno ustanovljeni novi sokolski društvi v Dobovi in v Globokem, ki ju bo treba vsestransko podpreti.

Dasi je pristopilo v zadnjih mesecih k društvu lepo število novih članov, se drži povsem pasivno ob strani še vedno dosti takih, o katerih bi se z vsjo pravico smelo pričakovati, da bodo v prvi vrsti razumeli in pojмили globok nacionalni in državni pomen s kraljevim zakonom osnovanega Sokola kraljevine Jugoslavije. Čas je že, da izginejo pri plemeniti tekmi za čim najuspešnejše nacionalno in sokolsko delo vsi predsodki, da izgine s tem v pozabljenje vse ono najzadnje, kar bi utegnulo spominjati na temno našo polpreteklo dobo. Tega dela ni in ne bo nikdar preveč.

Obični zbor se je vršil v znamenju desetletnice starostovanja zaslužnega društvenega staroste br. dr. Zdolška. Prosvetar br. dr. Drnovšek je v nagovoru na brata starosta ta majhen jubilej priznalo omenil in poudarjal, da je v nemali meri zaslug br. dr. Zdolška, če je društvo v povojnih letih v vsakem oziru zadobilo tako trdne temelje, kakor jih ima. Članstvo je pridilo svojem starosti spontane ovacije.

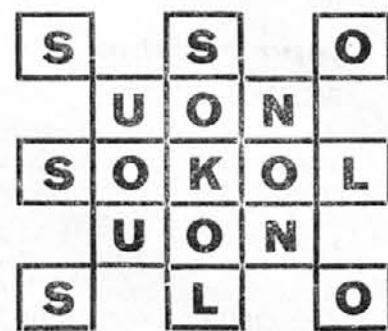
H koncu je povzel besedo brat župni delegat Jugović, ki je pohvalno omenil dosedanje delo odbora in čelaga društva ter priporočal, da vsakdo i v bodoče usmeri svoje delo v pravcu, kakor ga označuje poslanica Saveza, ki je bila na običnem zboru po bratu starosti uvodoma prečitana.

SOKOLSKO DRUŠTVO IVANIĆ GRAD

Iza decembarske proslave društvo je i brojčano ojačalo, jer se za članove prijavilo oko 20 građana.

Sukno

za sokolski kroy

Pri većjih naročilih znaten popust!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Pored uspele nikolinjske zabave od 5. decembra pr. g., a kojom je prigodom društvo uz potporu građanstva podarilo, odelom i obucom 24 siromašne dece, koja vežbaju u sokolskom pomlatku, nastojanjem uprave i zauzimanjem br. D. Bogunovića, prikazivan je 7. decembra film »Svesokolski slet u Beogradu« i »Razviće barjaka i javna vežba Sokola u Zagrebu«. Prikazivanju filma učestvovali su svi učenici građanske i osnovne škole i velik broj građana.

Na molbu društva, gradsko zastupstvo općine Ivanić grada odobrilo je društvu godišnju potporu od 1200 dinara, jer učenici građanske škole vrše telovežbu u sokolani. Na ovoj pomoći Sokolsko društvo ima zahvaliti svim gradskim zastupnicima na čelu sa gradskim načelnikom bratom Lukom Pleše.

Dne 17. decembra društvo je već oma svečano proslavilo rođendan Nj. Vel. Kralja. Prigodni govor održao je tom prilikom starišina br. Vladimir Rubetić, a br. Josip Kelšin lepo predavanje o životu i radu Nj. Vel. Kralja Aleksandra.

Jos. Hafner

zavod za umjetno vezenje

Ljubljana, Prisojna ulica (Tabor)

(Bivši poslovođa firme Neškudla, koja je prestala raditi, uslijed smrti vlasnika)

Izrađujemo sokolake zastave najjeftinije po našim ili poslanim nacrtima, obzirajući se na propis SKJ. Molimo, tražite specijal. oferte i nacrt.

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICelj

LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno

iv. Bručič

pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmerno!

TELEFON št. 3476
Ljubljana
Koledvorska ulica 23

Гранд Хотел „Петроград“

преко пута железничке станице

БЕОГРАД

Tko oglašuje, taj napreduje!

GARANTIRANO PČELINJEG VRCANOG MEDA OD LJEKOVITOG BILJA

razašiljem u limenim posudama od 5 kg za Din 100—, od 10 kg Din 200— i od 20 kg Din 380—, franko poštarina i pakovanje. — Istu vrstu meda nudim u pergamen lončicama od 10 dkg za Din 3-50, 22 dkg Din 7—, 38 dkg Din 13—, 50 dkg Din 18— i 80 dkg Din 25—. Trgovcima dajem uobičajeni popust.

DINKO BASELLI, pčelar
Metković, Dalmacija.

SOKOLSKÉ STRUNJÁČE ZA GOMBANJE OD KOKOSA

jesu najbolje, trajne, elastične i nesklizju!

KOKOSOVÍ ČILIMI za hodnik i druge prostorije. OTIRACI za noge od kokosa trajni, praktični i jeftini.

Proizvađa:

TKAONICA KOKOSA, SARAJEVO
DOBIJE SE U SVAKOJ BOLJOJ RADNJI!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3
je najvećja regulativna hranilnica u Jugoslaviji.
Ima vlog nad 430.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoja pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št 2016 in 2616. Pošt. ček. račun št. 10 533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z. CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv. Kemično čiste in kemično olepšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke »MERAKL« za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. ★ TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspacava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora svoju kategoriju

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK!

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

»IZVOR«

veletrgovina galanterijske, nišnerske i kratke robe
— SUŠAK —
SEŤALIŠTE KRALJA PETRA
produljena Zvonimirova ul. 92

Širite Sok. Glasnik!